

Vakantie, rioolput en schoorsteen

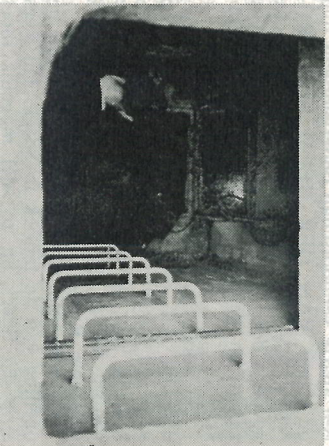
Zo op het oog drie dingen die niets met elkaar te maken hebben, maar daar vergist u zich dan in, want het één zou moeilijk zonder het ander kunnen.

Oh, wij begrijpen heel goed dat u best met vakantie kunt gaan, zonder dat daarbij rioolputten en schoorstenen te pas komen, maar in Van der Heem verband gezien is het zo dat wij moeilijk een rioolput of de schoorsteen kunnen schoonmaken als er geen fabrieksvakantie is.

Degenen, die in de fabrieksvakantie door- gewerkt hebben, hoeven daar op zichzelf geen traan om te laten, want zij krijgen hun vakantie ook. Maar als u na uw vakantie terugkomt op het bedrijf, al dan niet bruin gebrand met nog verse indrukken van er eens lekker uitgeweest te zijn en te kunnen doen wat u wilde, dan is het niet zo gemakkelijk u te realiseren wat er allemaal bij voorbeeld aan de Maanweg is gebeurd om er voor te zorgen dat u weer aan uw werk kunt gaan en dat alles weer loopt, zoals het moet lopen.

Daar nu hebben de vakantiewerkers van allerlei afdelingen voor gezorgd.

Onze gehele gebouwendienst met bankwerkers, elektriciens, schilders, timmerlieden, verwarmingsmonteurs, machinisten, alles bij elkaar niet minder dan 50 personen, nog versterkt met een 25-tal Van der Heemers van andere afdelingen en 25 man van firma's van buiten Van der Heem

De heren B. Kottenhagen en L. A. Sleur-waagen bezig met een niet alledaags karwei, een rioolput schoonmaken.

hebben deze werkzaamheden verricht.

Als wij alles wat er gedaan is zouden opsommen dan zou dat nog een heel karwei zijn en bovendien waarschijnlijk voor u onleesbaar worden.

Een ding willen wij er als voorbeeld uilichten.

Er zijn een groot aantal schilders bezig geweest om in niet minder dan 14 ruimten van ons bedrijf schilderswerk te verrichten. Nee, zij hebben niet stitgezeten, die vakantiewerkers. Ook niet de enkelen, die op administratieve afdelingen achterbleven om

In aansluiting op hun gezamenlijke communicatie van enkele maanden terug, inzake besprekingen over de mogelijkheden voor een industriële en commerciële samenwerking, delen de directies van Van der Heem N.V. en Indola N.V. het volgende mede.

Ter oplossing van het tekort aan ruimte ten kantore van Van der Heem Internationaal N.V. (de exportmaatschappij van Van der Heem N.V.) heeft deze vennootschap van de E.M.S. het voormalige hotel Rauch in Scheveningen gehuurd. Dit gebouw, thans hoofdkantoor van de E.M.S., zal in het nabij betrokken worden.

Het ligt in het voornemen bij een positieve afloop van de in de aanvang bedoelde besprekingen, welke nog voortduren, ook de exportafdelingen van Indola N.V. in de door „Interheem” gehuurde ruimten te huisvesten.

de zaak draaiende te houden.

Enfin, u hebt het weer gehad: uw vakantie en wij hopen van harte dat u er nog lange tijd met plezier aan zult kunnen terugdenken.

Nieuwe CAO's in Utrecht getekend

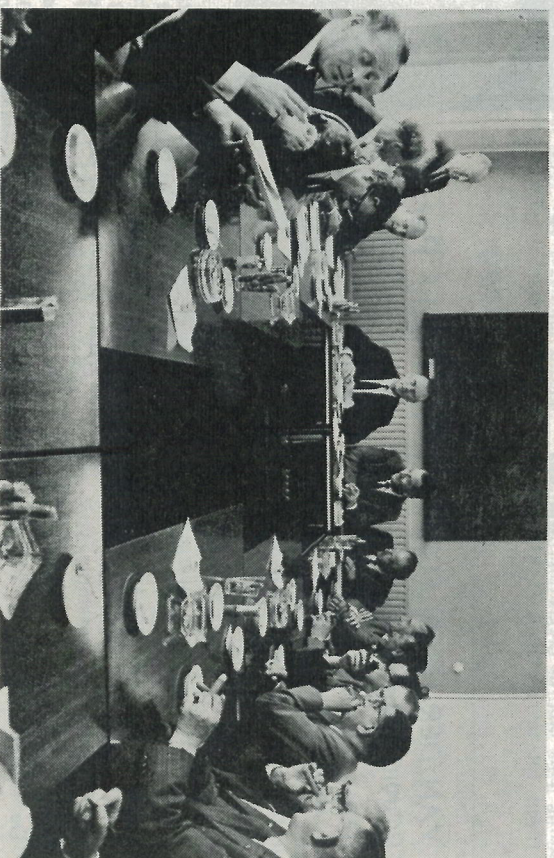
Enige weken geleden, namelijk op woensdag 1 juli, vond de ondertekening plaats van de nieuwe CAO handarbeiders en de nieuwe CAO beampten.

De heer Zaaijer had daartoe naast hen die de CAO's moesten ondertekenen ook de bestuurders uitgenodigd die de onderhandelingen over deze CAO's hadden gevoerd.

In de vergaderkamer van ons bedrijf aan de Abstederdijk in Utrecht vond de ondertekening plaats, bij welke gelegenheid Ir. P. G. Zaaijer het woord voerde namens Van der Heem N.V., de heer M. Zonder-van namens de handarbeidersorganisaties en de heer C. de Wit namens de beamptenorganisaties.

Vervolgens werd een rondgang gemaakt door de fabriek Abstederdijk, waarna het gezelschap zich per bus begaf naar de Keulsekade.

Tot slot van deze samenkomst bood de directie een lunch aan.

De CAO's worden getekend. V.l.n.r. de heren Zondervan (ANMB), Van Aken (St. Eloy), Maurits (ACI), Vlaander en Van Welsen (Ned. bond van middelbare en hoger technici), Kriek (ACI), Schrevel, Ir. Zaaijer, Mr. Boon (AWV), Van Duren, Ir. Keuning, Laurier en De Wit (St. Bernulphus), Valkonen en Van Kouwen (Kath. Bond van werkmesters), Van Staple en Peters (CMB).

Verder waren nog aanwezig: de heren De Graaf en Nederveen (CMB), Wagenaar (ACI), Meyntman, De Hay, Martijn en Burgerijon (ANMB).

De COR over vakantiespreiding

Nog voor de fabrieksvakantie, namelijk 7 juli j.l., kwam in Den Haag de Centrale Ondernemingsraad bijeen. Onder voorzitterschap van Ir. P. G. Zaaijer werden de volgende belangrijke agendapunten behandeld: installatie van de COR-leden uit Sneek, directie-mededelingen, vakantiespreiding, nieuwe opzet Studiefonds en Ondersteuningsfonds, Prestatiebeloning en Loonstabilisatie.

Hieronder geven wij u het besprokene weer.

Installatie COR-leden Sneek.

Met de volgende woorden installeerde de heer Zaaijer de heer A. H. Woonings als vast COR-lid en de heer J. de Vries als plaatsvervangend COR-lid.

„Door het feit, dat vandaag twee vertegenwoordigers van de fabriek Sneek gehaald werden, zal de fabriek Sneek gehaald worden als leden van de COR, is deze fabriek dan ook symbolisch tot volwaardig lid van de Van der Heem-gemeenschap verklaard.

U, heren vertegenwoordigers van Sneek, hebt door uw benoeming als leden van de COR een grote verantwoordelijkheid op u genomen. U zult het centrale beleid, voor zover dit door de COR medegegeven en geschat wordt, in Sneek moeten bevorderen, ik zou haast willen zeggen zo nu en dan moeten „verkoppen“.

Daar staat tegenover, dat u de stem van Sneek kunt laten horen bij de meningsvorming van de problemen, die het gehele Van der Heem-concern aangaan en die hier in de COR behandeld plegen te worden. Mocht u zich in den beginne nog wat onwennig voelen, wees er dan van verzekerd, dat alle leden van de COR elk voor zich en gemeenschappelijk u met raad en daad terzijde zullen staan.

Onder het uitspreken van de wens, dat u, als vertegenwoordigers van de fabriek Sneek een goede bijdrage zult leveren tot de discussies en meningsvorming en dat u de belangen van de gehele Van der Heem-gemeenschap zult weten voor te staan, verklaar ik u als leden van de COR getinstaleerd.

Directie-mededelingen.

Allereerst verstrekte de heer Zaaijer enkele gegevens over de algemene gang van zaken bij Van der Heem.

Uit de gegevens over de mandaten januari tot en met april 1964 blijkt, dat de resultaten over die periode geheel in overeenstemming zijn met de begroting, wat dus een reden tot tevredenheid is. Opgemerkt

moet hierbij worden, dat de kosten van de loonsverhoging nog niet op deze gehele periode drukken.

De heer Zaaijer memoreerde de oprichting van de productiegroep radio, televisie en grammofoons onder leiding van Ir. Borel en de productiegroep elektrische huishoudelijke toestellen onder leiding van Ir. Boot, en kondigde aan dat inmiddels een derde productiegroep is opgericht voor de elektronica. Deze derde productiegroep is in een aparte vennootschap ondergebracht met de naam VAN DER HEEM ELECTRONICS N.V. Voorlopig wordt de directie gevoerd door Ir. P. G. Zaaijer (technische zaken) en de heer A. Plugge (verkoopzaken).

De voorzitter deed de verheugende mededeling, dat op een voorlopig ontwerp voor een nieuwe Solex-fabriek de rijksgeodetische keuring voor de bouw is aangevraagd. De nieuwe fabriek zal gebouwd worden in de gemeente Rijswijk.

De voorzitter stond nog even stil bij de opening van de fabriek in Sneek. Hij wees erop dat Sneek nu zo snel mogelijk moet proberen de gehele radioproductie goed en goedkoop te laten verlopen.

De plannen voor een eventuele nieuwbouw in Utrecht zijn voorlopig in de ijskast gezet. Gezocht wordt naar andere tijdelijke fabrieksruimte in Utrecht.

De heer Zaaijer verklaarde dat het gebrek aan personeel ons waarschijnlijk zal dwingen het middel van het aantrekken van vriende arbeidskrachten te gebruiken. Naast nog een klein aantal Engelsen dat bij ons werkt zijn de vorige week 8 Per-

zen op een 3-jarig contract bij ons komen werken. Hun beloning is hetzelfde als voor alle andere medewerkers: zij krijgen uiteraard het reisgeld om hun heen- en terugreis te betalen extra. Voorts werken er behalve de Engelsen en de Perzen toch al 118 vreemdelingen in onze bedrijven.

De onderhandelingen met Indola vinden goede vooruitgang. De streeffatium voor een nauwere samenwerking lijkt nog steeds haalbaar.

Vakantiespreiding.

De commissie Vakantiespreiding, bestaande uit mej. Van Rietschoten en de heren Budavari, Van der Kade, Drs. Scheurer en Winterink, heeft uitvoerig bestudeerd of vakantiespreiding in onze bedrijven mogelijk is. In het rapport dat door deze commissie over dit onderwerp is uitgebracht staat vermeld dat in onze bedrijven vakantiespreiding in principe mogelijk is. Vakantiespreiding is sociaal verantwoord, het levert geen economische nadelen op, maar er zal een aantal technische voorzieningen moeten worden getroffen die geld kosten.

Na bespreking van het rapport spreekt de COR zich voor vakantiespreiding uit. De heer Zaaijer deelde mede dat hij deze kwestie eerst met de heren onderdirecteuren en bedrijfsleiders zal bespreken, waarna hij zijn beslissing aan de COR zal bekendmaken. Gaat de vakantiespreiding door, dan zal, te beginnen in 1965, voor twee jaar een proef worden genomen. Slaagt deze proef niet, dan zal vakantiespreiding voor iedereen weer worden opgeheven.

Vernieuwing Studiefonds en Ondersteuningsfonds.

Twee commissies hebben bestudeerd of de opzet en de achtergrond van het Studiefonds en het Ondersteuningsfonds gemoderniseerd kunnen worden. Van de rapporten heeft de COR kennis genomen. De Vervolg pag. 3 kolom 1

Radiomontage

Den Haag

met acht Perzen verrijkt

Begin juli, dus enkele weken voor de fabrieksvakantie, kwamen de eerste acht Perzen aan, die de bezetting van de Radiomontage afdeling zullen versterken.

Zoals u reeds vroeger in het VDH-tje gelezen kunt hebben, worden in Perzie of Iran enkele typen portable radio's van ons gemonteerd bij de Iranian Electronic Industries. De acht Perzen, die op een drie-jarig contract naar Nederland zijn gekomen, hebben hun eerste proeftijd bij de I.E.I. doorgebracht.

Het ligt in de bedoeling dat deze acht heren eerst hier enigszins wennen, voordat wordt besloten of wij nog meer van hun landgenoten hier zullen plaatsen.

We heten ze van harte welkom en houden ons overtuigd dat zij snel door de collega's van de Radiomontage en van andere afdelingen in hun kring zullen worden opgenomen.

Op bijgaande foto kunt u hen zien met hun voorman de heer W. J. Jorissen midden voor. Het zijn van links naar rechts de heren A. Karbalai-Sadegh, D. Khosh-Sekal, M. H. Lotfi, M. Karimiam, M. Doroudian, H. Ahmad-Vazir, M. R. Madijadian en A. Nekouhi.

Dat zette zoden aan de dijk

Woensdag 1 juli 1964 was voor de heer J. v. d. Oudenaller, werkzaam op de afdeling Vooromontage TC Den Haag, een prettige dag. Ir. L. W. van Es reikte hem de somma van f 575,— uit. Dit bedrag had de Ideeëncommissie hem toegekend voor een door hem ingediend voorstel met betrekking tot filters, waarvan hij in zijn linkerhand een exemplaar vasthoudt. Het was een slim idee met een aanzienlijke beloning.

De COR over vakantiespreiding

De heer Zaaijer werd gevraagd een beslissing over deze adviezen te willen aanhouden tot meer bekend is over de samenwerking met Indola, omdat ook bij Indola dergelijke fondsen bestaan en de kans niet uitsloten is, dat er dan opnieuw op verschillende punten aanpassing moet worden gezocht.

Prestatiebeloning.

De indertijd door de heer Zaaijer benoemde commissie Prestatiebeloning kreeg opdracht na te gaan of er aan de beloningvormen in de Gereedschapsmakerij Den Haag en Utrecht en in de van de productie-afdelingen van de Telco iets te doen zou zijn.

De commissie heeft de heer Zaaijer in-tussen geadviseerd wat de Gereedschapsmakerij betreft af te wachten wat de resultaten van het Wofac-onderzoek zijn, de beloning van de Gereedschapsmakerij in Utrecht op het huidige niveau voortlopij te handhaven en wat de produktie-afdeling van de Telco betreft eerst maatregelen te nemen dat al het werk van deze afdelingen gebudgetteerd wordt, om daarna opnieuw door middel van een onderzoek vast te stellen of een beloningwijziging mogelijk is. Geschat wordt dat het geheel in budget brengen, als hierboven genoemd, ongeveer een jaar zal vergen.

Loonstabilisatie.

De door de heer Zaaijer benoemde commissie Loonstabilisatie had opdracht na te gaan of het mogelijk is de schommelingen in het wekelijkse premiepercentage te verklaren, zonder dat dit betrekken geld kost.

Het is nu wenselijk deze studie even op te schonen, omdat intussen over eenzelfde kwestie met de erkende werknemersorganisaties onderhandelingen gaande zijn.

Kantoorlftal Utrecht won het van de bazen

Na vele handiceps, zoals weersomstandigheden etc., kon eindelijk op donderdag 11 juni j.l. de jaarlijkse voetbalwedstrijd Bazen—Kantoor doorgaan vinden.

De weersomstandigheden bij de aanvang van deze wedstrijd waren gunstig, alhoewel zich hier en daar behoorlijke regen- en onweersbuien aan het ontwikkelen waren. Nadat de vertegenwoordigende elftallen op de gevoelige plaat waren vastgelegd kon de wedstrijd beginnen. Onder het oog van een talrijk publiek en zoals een voetballer het opmerkte: „men was er van top tot teen“ kon het kantoorlftal de aftrap nemen, zulks onder het alziend oog van de oud-Indische scheidsrechter Arrie Korssen, die vele jaren in het voormalige Ned. Indis als arbiter schitterde. De bazen, die er echt zijn in hadden namen direct na de aftrap het initiatief over en het doel van het kantoorlftal kwam lange tijd onder heftige druk te staan. Dat dit in een doelpunt ressorteerde lag voor de hand, en terwijl de regen langzaam maar zeker neerdaalde kwam door ontzaggelijk goed samenspel van hr. De Klerk/v. d. Hors/Slagmolen/Moorman en om noot te vergeten Bul het eerste Bazendoelpunt, uit deze enorme samenwerking schoot hr. Moorman zo hard op het Kantoorlftal dat keeperij Koen van Ziji er keurij netjes overheen dook. De Bazen bleven het initiatief houden en onophoudelijk was het doel van de Kantoorlftal in gevaar. De vliegende keeper van het Kantoorlftal G. v. d. Linden maakte het het soms zo hont, dat hij smeekte aan het kantoorlftal om de stand gelijk te maken. Doch in het doelgebied van het Kantoorlftal werden een paar spelers gemangeld en onze onvolprezen scheidsrechter Korssen, kon alleen maar een penalty, zij het door de bazen afgedwongen, toe-kennen. Sportief als de bazen altijd zijn, werd deze penalty, volgens afspraak, ken-rig door ondergetekende naastgeschoten. Van alle kanten werden er direct contracten aangehouden voor een dergelijk schot, maar de Bazenploeg liet zich niet verlie-den. Het Kantoorlftal, kracht puttend uit deze „missie“ zette alles op alles en weldra moest de vliegende keeper van het Bazeneftal zwichten toen bij een scrimmage voor het doel de bal, door wie eigenlijk, ineens in het net belandde. Weg voorwaarts, daachten de bazen, dus weer voorwaarts. In-middels was de rust door de scheidsrechter

Het kantoorlftal.

opgezet en weer was het de vliegende keeper die van ver terug moest komen maar zoals gedacht te laat; weer was het een felle Wiss, die overigens over de bal heen

Het bazeneftal.

trapte, maar een Splinter die er als de weerga bij was om met een fantastisch schot het tweede en laatste doelpunt van deze wedstrijd te scoren. Het was namelijk demate hard gaan regenen dat verder voetballen onmogelijk bleek, waardoor ruim een kwartier voor het einde de wedstrijd beëindigd werd. Na afloop werd in de Veloxkantine onder het genot van „het een en ander“ de van der Walbeker plechtig aan de aanvoerder van het Kantoorlftal de hr. B. A. F. v. d. Linden overhandigd. Het was een gezellige wedstrijd waarop wij allen weer met genoegen terug zullen zien. Onze dank aan de heren Korssen en Schuven voor hun leiding.

Bottenberg.

GESLAAGD VOOR:

Voor het IVOK-examen: Bart Goedhart, Architect Den Haag.

Voor het examen Steno Nederlands van de Vereniging van Leraren: mej. W. F. Grooteboers, Salaris- en Fondsenadministratie Den Haag.

Voor het examen VOM Galvanotechniek B: W. J. Vervloet, Nabewerking Den Haag.

het diploma 5-jarige Handelsavondschool: J. W. H. M. Bloem, Mechanische Boekhouding, Den Haag.

het diploma Elektro-bedrijfstheoreticus (installatietechniek) van het PBNA: L. B. Pors, Gebouwendienst Den Haag.

het VNI-diploma autoog. Lassen: Y. de Jong, Machine Onderhoudsdienst ENAF.

VAN DER HEEM ELECTRONICS N.V. OPGERICHT

Hierbij delen wij u mede dat Van der Heem N.V., ter bundeling van haar activiteiten in het professioneel-elektronische vlak en ter duidelijke afbakening, zowel fabrikatorisch als commercieel, van deze activiteiten ten opzichte van de andere gebieden waarop zij zich beweegt, overgegaan is tot oprichting van

VAN DER HEEM ELECTRONICS N.V.

in welke dochteronderneming voortaan deze activiteiten zullen plaatsvinden.

De technische Directie van deze N.V. zal worden gevoerd door de heer Ir. P. G. Zaaijer, terwijl de commerciële Directie in handen is gelegd van de heer A. Plugge.

Kinderen Utrechtse werknemers bezochten openluchttheater

Een stralende zon verzekerde bij voorbaat een geslaagde middag.

Ongeveer 100 kinderen verzamelden zich op 15 juli tegen half twee bij het bedrijf Abstederdijk. Met allemaal glunderende gezichten en vol spanning over het doel van de reis, zochten ze vergezeld van een leidster een goed plaatsje in een van de bussen.

In de bus werd de eerste tractatie rondgedeld: een reep chocolade. Het was echter zo warm, dat de reep door iedereen, ook al was iemand er eigenlijk liever wat zinnig mee geweest, direct opgegeven moest worden, anders was de tractatie chocolademelk geworden.

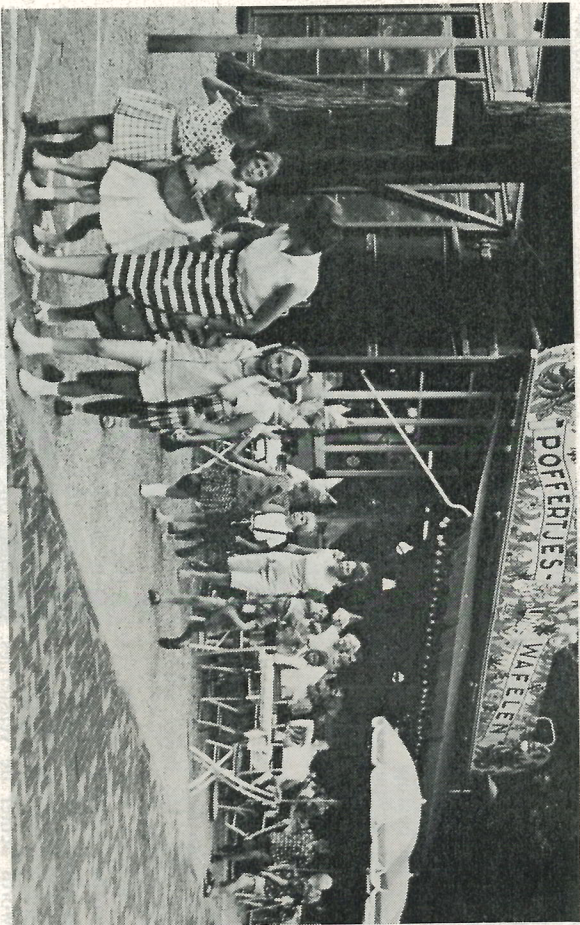
Het doel van de reis verwekte bij de kinderen een reuze hoera-geroep. Een bezoek aan het openluchttheater en aan de poffertjeskraam te Zeist.

Het programma dat het Kindercircus Elleboog ons bracht, was in één woord geweldig. Het is te veel om hier allemaal op te noemen. Misschien heeft u onlangs op het T.V. programma een gedeelte van de circusvoorstelling gevolgd. U zult zich dan kunnen voorstellen, dat het met spanning en enthousiasme door de kinderen is gevolgd. U had het meeleven op hun gezichtjes moeten kunnen zien en hun uitroepen moeten horen. Dat op zich is een feest voor de leiding, die overigens ook van het programma uitstekend genoot!

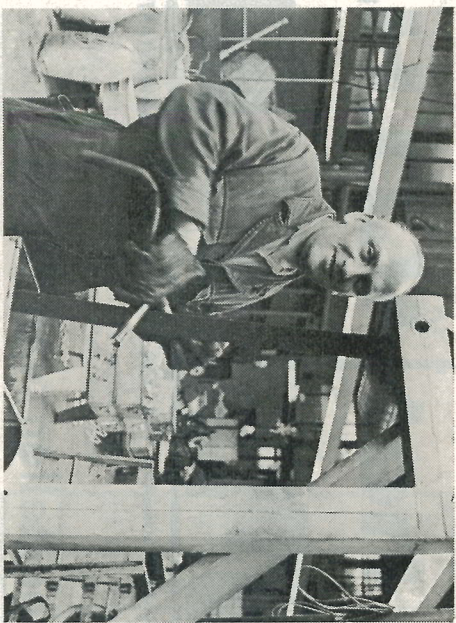
De poffertjes nadien werden met veel smaak verorberd. Enerzijds omdat het circus vrij lang had geduurd en er hier en daar knorrende magen waren, maar ook omdat het zo'n gezellige poffertjeskraam was. Daar moesten ze wel smaken.

Om kwart over zes kwam ieder geheel voldaan op de Abstederdijk terug. Heel hartelijk dank aan alle dames-leidsters voor hun goede zorgen.

M. E. Kamer.

Wat een strop De poffertjes zijn op. Dan maar op pad Terug naar de Domstad.

25-jarig jubileum N. Schuling

Beste Nico, Op 18 augustus 1964 cul je 25 jaar aan onze N.V., en wel aan het Haagse bedrijf, verbonden zijn.

Het is wel opvallend dat je eerste keuze een tijdje op het eerste gezicht is gebleven, want na een korte tussentijdse periode in de Spuiterij ben je toch weer teruggekeerd naar het handlijpen, dat blijktbaar je hart gestolen heeft. In de loop der jaren is je vakbetrokkenheid dan ook tot grote hoogte gestegen, terwijl daarnaast andere eigenschappen, zoals ijver, bereidwilligheid, gedrag, het altijd tijdig aanwezig zijn, maar een prettige omgang met collega's, velen tot voorbeeld mogen zijn.

Van ganster harte wens ik jou en je gezin namens de gehele Nabewerking een prettige jubileumdag toe, voor de toekomst de hoop wissprekend dat het je gegeven moege zijn om nog vele jaren in goede gezondheid je krachten aan de Sluipery te blijven geven.

De huldiging van de jubilaris zal plaatsvinden op maandag 17 augustus a.s. om 17.20 uur in de kantine van de Kastemfabriek Den Haag.

W. J. Verwoek.

BONTE AVOND 1964

Kunt u jodelen, viool spelen, buikspreken of iets dergelijks? Geef u dan op als medewerker aan onze volgende Bonte Avond Den Haag

Voor de heer G. C. Koopman, Opleiding, toetsel 544.

Voor de Bonte Avond hebben wij ook een aantal dames nodig voor figuratie. Aanmelding hiervoor bij mevrouw C. van Hal, Bibliotheek, toetsel 375.

ERFGENAAM

De joviale chef tegen een ondergeschikte: „Wel, gekkeklige vader, u hebt er dus een erfgenaam bij!”

„Erfgenaamen kan ik mij niet veroorloven, meneer. Alleen kinderen!”

HEER LAGENDIJK SCHREEF SERVICE VADEMECIUM

Er zijn tal van vormen van vrijetijdsbesteding al naar gelang de aard van de gene, die zijn vrije tijd besteedt.

Er zijn mensen die hun vrije tijd besteden met het kijken naar anderen die iets doen. Dat hebben wij op zijn tijd allemaal nodig, maar toch spreekt de vrijetijdsbesteding, waarbij iemand zelf iets doet of maakt meer aan en geeft ongetwijfeld meer bevrediging.

Zo ontdekten wij onlangs dat de heer N. W. Lagendijk, vroeger chef van de Technische Dienst, thans bedrijfsleider Maanweg, een boek geschreven heeft dat ook is uitgegeven. Geen roman, maar zoals de titel aangeeft een „service vademecum”, vrij vertaald een leidraad voor hen die fouten moeten opsporen en verhelpen aan motoren van huishoudelijke apparaten.

Veel vrije uren zijn er in gaan zitten, maar ongetwijfeld zijn zij nuttig geweest, omdat niet alleen de schrijver actief en nuttig bezig was, maar ook vooral omdat in dit geval de lezers er hun nut mee kunnen doen.

Graag vermelden wij hierbij dat een van de vroegere medewerkers van de heer Lagendijk, de heer P. J. Nijbakker, werkzaam in de Technische Dienst te Den Haag, al het tekenwerk verzorgde. Werknemers, die dit boek willen kopen, kunnen zich opgeven bij de heer Van Graans, Bibliotheek Den Haag, en wel tot 1 september a.s. De prijs is f 8,75.

Uitreiking diploma's Bemtel en VEV

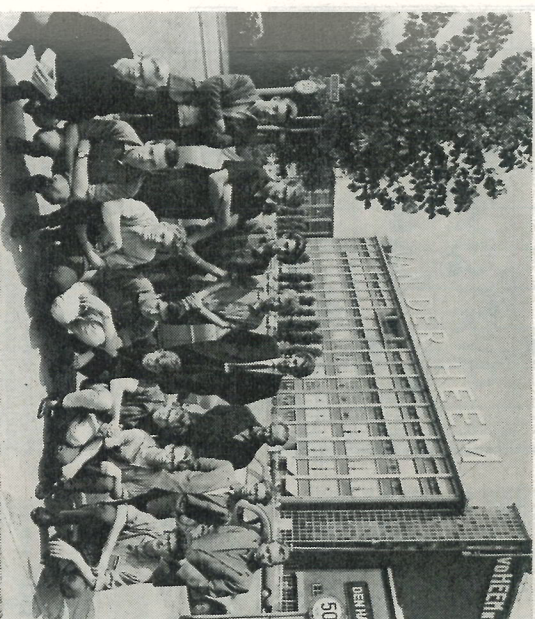
Op 16 juli 1964 was het dan weer zover. In Den Haag reikte de heer N. W. Lagendijk, bedrijfsleider Maanweg, met een persoonlijk woord voor ieder de diploma's uit aan de 6 geslaagden van de Bedrijfsschool.

De resultaten waren weer als van ouds, d.w.z. goed tot zeer goed.

De namen van de geslaagden en het vak waarvoor zij slaagden zijn achtereenvolgens: H. F. Boymans, draaien; H. J. Crawford, frezen; C. v. d. Hak, frezen; M. C. M. Schreuder, draaien; G. Vis, stempelmaken; W. F. Zondervan, gereedschapsmaken.

Tot slot zouden wij willen zeggen: heren van harte geluk gewenst met dit resultaat. Ga voort op de ingeslagen weg.

Tot u allen die dit leest zouden wij willen zeggen: volgt hun voorbeeld.

Zij hebben het diploma in hun zak. Van r. zittend de heren Cramer, Van Egmond, Grundeken, Heesbeen, De Lange, Oldenburg, Schouten, Stolwijk; staand de heren Van Tuyn, Veenstra, Westerhof, Zondervan, Vis, Boymans, Schreuder, v. d. Hak.

Een dag later kregen 11 Haagse werknemers het diploma voor de opleiding in de praktijk van de telecommunicatietechniek, afdeling radio, uitgereikt, uitgaande van de Vereniging tot bevordering van elektrotechnisch vakonderwijs in Nederland. Dit was weliswaar niet de eerste VEV-opleiding bij VDH (er was reeds een groep op de Radiomontage), maar wel in de Telco. Vermeld mag worden dat de hele groep is geslaagd.

Ir. L. W. van Es reikte de diploma's uit, nadat de heer M. Huysman de jonge medewerkers had toegesproken.

De geslaagden zijn: H. Cramer, A. A. van Egmond, Th. C. Grundeken, G. W. Heesbeen, D. de Lange, A. H. Oldenburg, M. Schouten (met lof), G. A. Stolwijk, J. H. van Tuyn, N. Veenstra en Th. Westerhof.

Op van der Sluip 25 jaar in dienst

Op 21 augustus 1939 kwam hij als 19-jarige jongeman bij ons bedrijf in Utrecht in dienst als fabrieksmonteur, een functie die later de naam bandmonteur kreeg; tot 1948 heeft hij deze functie uitgeoefend.

Toen is hij als elektricien overgegaan naar de Gebouwendienst (vroegere Huisvesting) en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een ervaren, hard en met veel enthousiasme werkende storings- / onderhouds elektricien.

Ook de UTS-volontairs zijn aan zijn zorgen toevertrouwd; ondanks zijn drukke werkzaamheden doen zij bij hem toch nog de nodige ervaring op.

Met hetzelfde enthousiasme waarmee hij zijn werk verricht, werpt hij zich op zijn hobby's, die bestaan uit voetballen (alleen maar kijken, want meespeelen is hem te gortig!) en het houden van een zomerhuisje. In de zomermaanden verblijft hij dan ook in z'n „zomerresidentie” er-gens in Nederland.

Heer Van der Kuip, wij wensen je met je gezin een prettige dag toe en hopen nog vele jaren van je krachten en ervaring gebruik te mogen maken.

B. J. Hemminga.

Bezoek in het COSM

Ik verwachtte een zending goederen en stapte daarvoor even het Centraal Service Onderdelen Magazijn binnen. Normal is het daar een bijtort van ploeterende mensen. Wie scheitst mijn verbazing toen ik in het geheel niemand zag.

Bij mijn speuren naar de reden van deze onnatuurlijke stilte zag ik tot mijn ontzetting dat de gehele bezetting van het COSM bovenop en tegenaan enorm hoge stellingen gekleed zat. Wat was het geval? Een jonge durf, 2 dagen geleden binnen-gevoegen, weigerde ieder bevel om te vertrekken. Daar blijven zou voor het dier de dood betekenen, dus moest hij eruit. Het is gelukt. Hij is gepakt en met vretende zagen wij hem in de frisse lucht verdwijnen.

Wat mij echter met nog meer blijdschap vervulde was dat zoveel kerels zich enorm inspanden om het leven van een dier te redden. Het was bestenwerk.

C. G. Baquet.

GESLAAGD VOOR:

het Audivisie-examen Engels: mevrouw J. J. van Kruisbergen, Codering; mevrouw N. Remijn, Inkoop; mevrouw G. C. Valkenburg, Staf administratie, allen werkzaam te Den Haag.

het examen Aspirant Elektrotechnisch Opzichter: T. Kool, Laboratorium Industriële Elektronica Den Haag.

de 2-jarige cursus Fijnmechanische Techniek van de Gemeentelijke HTS te Utrecht: F. G. van der Meulen, Constructiebureau Telecommunicatie Den Haag.

het examen Moderne Economie: Th. Lith, Kastemfabriek Den Haag.

het VEY-leerlingensteisel: R. Schneur, S. M. Veenstra, A. Zeltstra, P. Hienstra, D. Konstapel, allen werkzaam te Sneek.

het Bemtel-examen stempelmaker theoretische gedeelte: J. Nieuwenhuis, Sneek.

het praktijkdiploma Normschrift: de dames R. W. Hartsuiker, Opleiding en Vorming; M. van Kruisbergen, Codering; A. v. d. Steen, Codificatie; de heren M. Beertink, Staf administratie; M. J. Havik, Ponskaartenadministratie; M. R. R. Pen-tier, Staf administratie; J. Sol, Bibliotheek en Archief; D. F. J. Staalman, Codering; G. P. M. Vreeburg, Staf administratie; L. Vrijenhoek, Hoofdboekhouding; H. J. Vij-ver, Productie bureau; J. Wiekhart, Verzen-ding, allen werkzaam te Den Haag.

(60 VDH-ers zijn thans gediplomeerde schrijvers); een goede stap op weg naar verbetering van het handschrift in onze bedrijven).

het examen Steno Nederlands: mej. M. E. A. Fodor, Interheem.

het praktijkexamen Moderne Bedrijfs-administratie: G. C. Roghaut, Interne Con-trole Den Haag.

het diploma Nederlandse Handelscorres-pondentie: H. D. P. Soutendijk, Inkoop Den Haag; mevrouw M. Duynhouwer, Typkamer Den Haag.

het examen Moderne Bedrijfsadministra-tie: R. Dijkstra, Sneek.

het Associatie-diploma Engelse Handels-correspondentie: mej. H. J. Dekker, In-koop; B. W. M. Zweckhorst, Administra-tieve Organisatie en Efficiency; beiden werkzaam te Den Haag.

Hiermede betuigen wij de directe onze hartelijke dank voor het extraatje dat wij voor de vakantie hebben ontvangen.

Oud-gedenden Van der Heem N.V.

Omdat de heer G. Bergman 7 augustus 25 jaar bij Van der Heem werkzaam was, werd hem op donderdag 6 augustus door een groot aantal Van der Heemers hulde gebracht.

De heer Bergman moest toen hij met zijn vrouw en zijn moeder had plaatsgenomen in de kantine van de Kastenfabriek te Den Haag, zich vele woorden laten welgevallen. Dat kostte hem moeite. Hij werd klein onder de lof die verschillende functionarissen hem toezwaaiden.

De heer K. J. van Duren, hoofd Personeelszaken, sprak over het belang voor het bedrijf dat de heer Bergman altijd bereid was en is om anderen wegwijs in het bedrijf te maken, vooral de jongeren.

Er is alle reden toe feest te vieren met de heer Bergman, was de mening van de heer N. W. Lagendijk, bedrijfsleider Maangaande jaren heeft opgewerkt tot stempelmaker, daarna tot werkvoorbereider, daarbij ruimschoots gebruikmakend van zijn in de praktijk verworven kennis.

Zijn ingeboren behulpzaamheid roerde ook deze spreker even aan.

De chef van de heer Bergman, de heer A. F. Messing, memoreerde hoe zijn afdeling veel nut heeft van het scherpe geheugen van de heer Bergman en diens dienstvaardigheid.

Met veel plezier had de heer M. C. Overdun gehooft over aan het verzoek om namens de Ondernemingsraad iets tegen de heer Bergman te zeggen, omdat hij nog steeds terugdenkt aan hun prettige samenwerking in de Gereedschapsmakerij. Hij heeft Geurt altijd een fijne vent gevonden, maar hoe denken anderen daarover? Welnu, hij vroeg het een paar heren en sonde deze spontane, gunstige recaties op.

Een prettige taak was het voor de heer R. Jannes de jubilaris enkele cadeaus aan te bieden: een aktetas en een grammofoon met versterker.

Nadat de heer Bergman de sprekers dank had gebracht voor hun heel mooie woorden en de gevers voor de prachtige cadeaus, kregen de aanwezigen de gelegenheid de jubilaris de hand te drukken.

Voor de bloemen en de fruitmand, die mijn vrouw en ik mochten ontvangen ter gelegenheid van onze dochter, zeggende wij chets en collega's hartelijk dank.

J. van Weert,
Technische Dienst HBM.

Horizontaal: 1. beoog; 9. mythisch koning van Finyvië; 10. zeer kleine opening in de huid; 11. met mager; 13. kookgerei; 14. vaak werk; 15. spoedig; 17. ark. Nederland; 19. ark. onder andere; 20. Nederlands prins; 22. bevestiging; 23. het uitgezen gedeelte; 25. bekend; 26. Nederland; 29. voorgert minister-president; 27. gerechtigd; 29. argeand geul; 31. ondergrondse in Parijs; 32. pers. voorname; 33. wiel; 35. Slachting; die de televisie der omroepverenigingen overkepeelt; 36. schamer van een heugsel; 37. bitter gevoel wegens onderaan onrecht; 38. jeugensnam; 40. prehistorische oerwaarin een jaar verdeeld wordt; 46. aantal; 50. daneshalspot; 51. gedorst koren; 53. gestolen buit; 54. hoogleraar; 57. gesteen; 58. kraan; 59. waardeeloo gepraat.

Vertikaal: 1. concurrent; 2. paradys; 3. aanv. voorname; 4. loodboom; 5. ark. Amsterdams Peil; 6. hoogste punt van een berg; 7. land in het Midden-Oosten; 8. kort stukje; 12. vaktenaar; 14. onverstaabare taal; 15. jandouwen; 16. op een andere manier; 18. eerrovend geklets; 20. dezelfde; 21. dus; 24. lak. ark. aldaar; 26. ark. en dergelijke; 28. Tuuk; 30. erg; 32. naar; 34. bischoppelijke hoofdkerk; 36. lidwoord; 38. toelichting; 39. waadbare plaats; 41. omslag voor papieren; 42. 100 gram; 44. water in Zuid-Holland; 46. zelfstandig, grote boer in Rusland; 48. slaapt; 50. gestraft; 52. tweekant; 53. rivier in Italië; 55. knaagder; 56. twijs.

Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 26 augustus a.s. in het bezit zijn van me-juffrouw Hartsuiker, redactie VDH-1/e. De volgende 2e prijs zijn beschikbaar: f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

Bazen — jeugd voetbalwedstrijd

Maandag 17 augustus a.s. is een voetbalwedstrijd georganiseerd tussen het bazenelftal van Telco I en II Den Haag en het jeugdeftal van Telco I en II Den Haag.

Voor degenen die deze krichmeining willen meemaken vermelden wij dat de wedstrijd zal worden gespeeld in het Zuidpark, Den Haag, tweede gedeelte, om 19.00 uur.

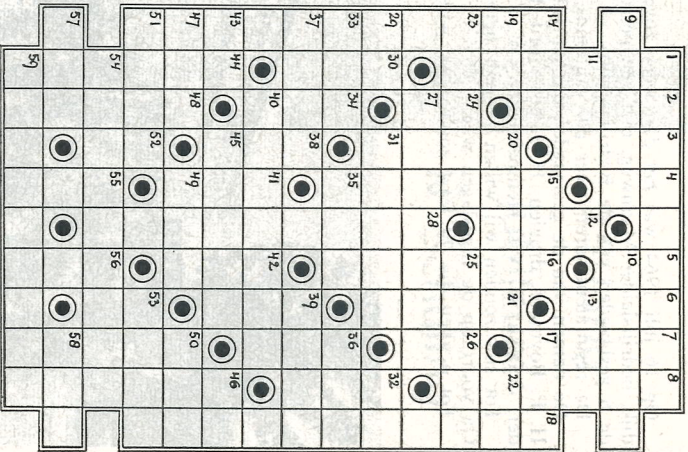
In zijn element

Eind 1963 moest onze palm die jarenlang de hal op de 4e verdieping van ons hoofdkantoor sierde, het veld ruimen omdat de hal werd verbouwd.

Hij verhuisde toen naar de kantine van de ENAF.

Ondanks alle goede zorgen bleek dit de palm toch geen goed te doen. Hij is nu geschonken aan het Wassenaars dierenpark, waar hij in een van de broeikassten zich echt in zijn element bevindt.

PUZZEL Nr. 127

VAN HARTE GEFELICITEERD

HUWELIJKEN.
Den Haag: H. Fritsch, TV-Montage, met me-j. S. Vlaardingerboek, d.d. 10-7-1964; Th. Baak, Radiolaboratorium, met me-j. I. Veltz, d.d. 11-7-1964; J. Hoogendijk, Public Relations, met me-j. F. M. van der Palm, d.d. 11-7-1964; G. M. L. van Balveren, Spoelantarij, met me-j. A. E. v. d. Beek, d.d. 14-7-1964; me-j. G. W. v. d. Krogh, Schoonmaakdienst, met de heer H. F. Krijnen, d.d. 16-7-1964; Th. W. A. Rienslag, Bies, Eindmontage T.C., met me-j. M. L. van Vliet, d.d. 16-7-1964; H. R. van Wyk, Laboratorium Telecommunicatie, met me-j. S. R. Lettinga, d.d. 16-7-1964; C. W. P. Blom, Bedrijfslaboratorium Telco, met me-j. C. W. de Bruin, d.d. 3-7-1964; D. Burthoorn, Gereedschapsmakerij, met me-j. H. van Buytene, d.d. 22-7-1964; J. J. Bertram, Bedrijfslaboratorium Telco, met me-j. P. Kuitert, d.d. 23-7-1964.

GEBOREN.
Den Haag: Ingrid Paulina Elisabeth, dochter van J. W. M. Meyer, Spoelantarij, d.d. 30-6-1964; Dorinde, dochter van H. C. J. de Beer, Technische Dienst Algemeen, d.d. 2-7-1964; Edwin Cornelis Adriaans, zoon van P. B. Nadorp, Transformatorfabriek, d.d. 7-7-1964; Helena Wilhelmina, dochter van J. F. Schrama, Onderhoudsdiens, d.d. 8-7-1964; Alexander, zoon van C. J. Buys, Gereedschapsmakerij, d.d. 10-7-1964; Nico, zoon van J. N. de Lange, Laboratorium Onderwaterdetectieapparatuur, d.d. 10-7-1964.
Sneek: Siti Aisah, dochter van S. A. T. Teubelanus, Raadhouw, d.d. 7-6-1964; Abdool, zoon van A. T. Hattalwaja, Preparahtie, d.d. 24-6-1964.

VDH-er fotografeerde maansverduistering

Dat het niet nodig is in een vliegtuig enkele duizenden meters op te stijgen om een maansverduistering waar te nemen bewees een van onze VDH-ers. In de nacht van 24 op 25 juni plaatsie hij zijn camera op een statief, dekte de lens af met een zwarte doek, ontspande de sluiters en lichtte enige malen de doek van de lens.

Het resultaat was bovenstaande foto. Deze toont de maan tijdens de eerste fase van de verduistering. In een uur tijds spoolde de schaduw van de aarde over de maan, waardoor de opvolgende schijngestalten zichtbaar werden. Doordat de maan zich in die tijd ongeveer 30 graden langs de hemel bewoog, werden op één negatief verschillende opnamen naast elkaar gemaakt.

Door de opkomende mist was het verdwijnen van de aardschaduw niet meer waar te nemen.
Voor geïnteresseerde foto-amateurs: film JPF (13 DIN) diafragma: 4 belichting: drie seconden elk, de laatste echter 1½ minuut.

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur C. SCHREVEL Nr. 850 21 augustus 1964

VAN DER HEEM HEBEM

LAPLANDTRIP ZOMER 1964

Het was dit jaar de derde keer dat wij naar Noorwegen trokken. In 1960 gingen wij voor het eerst. Wij reisden per trein en namen ook de Solex mee. De treinreis dwars door de bergrijke van Noorwegen was onvergetelijk. Langs de Hardanger maakten wij per Solex mooie tochten. In 1963 waren de Solexen vervangen door een 2 C.V., een oud beestje, maar trouw. Hij bracht ons via Duitsland en Jutland per veerboot van Kristshals naar Kristiansund in Zuid-Noorwegen. Daarna maakten wij een prachtige tocht door het Seesdal over Odda naar Bergen; vandaar per kustexpresboot van Bergen naar Trondheim en weer terug. De 2 C.V. bleef dus in Bergen achter. De bootreis duurde van zaterdagavond tot woensdagmorgen. Als je geluk hebt, kun je een een- of tweepersoons hut bespreken, anders moet je de nachten doorbrengen op een stoel of bank. De boten onderhouden de verbinding tussen de plaatsen langs de kust van Bergen tot Kirkenes bij de Russische grens. Vooral in het noorden is het vaak het enige vervoermiddel voor de bewoners. De boten stoppen bij 36 plaatsen; de gehele reis duurt 7 dagen en er zijn 14 boten in de vaart, zodat er dagelijks een uit Bergen noordwaarts en een uit Kirkenes zuidwaarts vertrekt.

Voor de auto kun je haast nooit plaats krijgen, omdat er altijd vracht is die voorrang heeft. Het zijn geen luxe boten, wel comfortabel. Er is een 1ste of 2de klas, allebei met zonedek. En de zoon kan Noorwegen!

Omdat Noorwegen zo'n boeiend land is, viel de vakantiekruze van 1964 weer op dit land; de mensen reizen er ook zeer sportief.

We kozen Hammerfest als eindpunt, omdat daar tot 28 juli de middernachtzon te zien is en volgens ons reischema zouden wij er de 27ste zijn. Wij wilden zo dolgraag eens 24 uur achter elkaar de zon zien schijnen en bovendien hadden wij op onze vorige reizen nog nooit Laplanders ontmoet en daarom zochten wij het hogerop. Wij wilden niet langs hoofdwegen ja-gen, maar het liever wat rustiger doen over B-wegen. Dat kost weliswaar meer tijd, maar dan is het voor de bestuurder ook meer vakantie- dan corveetijd.

Wij deden daarom Bremen en Hamburg niet aan, maar voeren per pont over de Weser en de Elbe. Wij kwamen toen in Glitckstadt uit en reden dwars door Sleeswijk Holstein naar Kiel. De overtocht Kiel—Oslo met de „Kroonprins Harold“

„We hebben zo'n mooie vakantie, dat wij het jammer vinden er ook anderen niet van te kunnen laten genieten“. Dat bracht de echtgenote van de heer G. van der Schaaf uit de Gereedschapsmakerij te Den Haag op het idee ons hun vakantiebetreffende kennis te sturen, ter publicatie in het VDH-tje. Hier volgen 2c.

is internationaal nogal in trek, zodat men er verstandig aan doet 2 à 3 maanden van tevoren een plaats te bespreken. Wij waren met buitje weer van huis gegaan, maar tijdens de boottocht was het stralend weer en dat is het enkele weken gebleven.

In Oslo begint weg 50 en deze loopt door tot aan de Noordkaap via Trondheim. Wij hebben hier en daar geprobeerd naar kleinere wegen uit te wijken, maar dat viel niet altijd mee. De hoofdwegen in Noorwegen zijn behoorlijk, maar de B-wegen lang niet altijd. Echter, de bergen, dalen en fjorden zijn zo boeiend, dat je er heel wat voor over hebt. Snel rijden is uitgesloten vanwege de bochten en het passeren van tegenliggers. De tocht naar Trondheim is 550 km, maar je kunt en moet

ging, veranderen wij ons reisplan. Wij zouden proberen in Bodó een plaats op de boot te krijgen. Bodó ligt echter 750 km boven Trondheim, heen en terug is dat voor de 2 C.V. dus 1500 km extra en wij vertelden u al dat het een oud beestje is. Maar het oude beestje en het beaasje wisten precies wat zij aan elkaar hebben; hij spuit wat in zijn oor, zodat hij er traantloos oogjes van krijgt. ... en samen denken ze „we proberen het“. Het werd een prachtige tocht, die wij niet graag hadden willen missen. Bij het overschrijden van de poolcirkel, ten noordoosten van Mo, werden wij echt even stil omdat wij met onze auto dit bereikt hadden. Wij moesten wel even een trui aantrekken; het is er kaal, hoog en windig.

Op een camping zagen wij de eerste Lappenfamilie. Zij hadden een grote Citroën, een kleine tent en zaten gehurkt te koken op een houtvuurtje. In Bodó lukte het ons een hut te bespreken op de boot naar Hammerfest. Zaterdagmiddag vertrokken we en woensdagmorgen om 4 uur zouden wij weer terug zijn in Bodó. De auto kreeg een plaats in een garage en wij op het zonedek. De bootreis was een feest apart. Bij elke stopplaats komen en gaan er andere mensen. Meestal duurt zo'n ophoud 1 uur of langer en kun je even gaan passagieren. De dorpen liggen onderaan de bergen, dus ver behoeft je nooit te lopen. In de winkels worden rendiergeweien, pelzen en Lappenvoeten verkocht.

Hoe noordelijker wij kwamen, hoe meer sneeuw wij op de bergtoppen zien liggen. En wij maar met het autodak open brullen in de zon!

Maar wat voor ons het meest interessant was, hoe noordelijker wij kwamen, hoe langer de zon scheen. De avond voordat wij Hammerfest bereikten, konden wij het kleurenspeel van de middernachtzon aanschouwen. De boot voer langs een gedeelte waar geen bergen het uitzicht bedouche, soms met warm en koud water en gelegenheid tot elektrisch scheren. Men ziet er bijna nooit „teestunen“ of draagbare radio's. De trekkers komen tegen de avond aan en vertrekken weer voor de middag, 3 Avonds om ongeveer 9 uur komt de „huibaas“ langs voor 4 kromen.

In Trondheim gingen wij eerst naar het kantoor van de kustexpres. Die dag en de volgende was de boot helaas vol en aangezien het om 6 nachten heen en terug

Toen nog een ochtend passagieren in Hammerfest, dan met een zuidvarende kustboot de terugreis, tijdens welke dit verslag naar waarheid is opgesteld.

Mevr. M. G. van der Schaaf-Broeze.

Terug van weg geweest

Enige weken voor de vakantie zette onze heer W. Philippa weer voet op verdere bodem, na een verblijf van ongeveer 7 maanden in het verre Malaya. Zoals u bekend zal zijn heeft de heer Philippa daar zijn kennis en ervaring ten dienste gesteld van een aantal handelaren. Mede dank zij zijn daauwerhelijge steun zijn een aantal Service-werkplaatsen tot stand gekomen of verbeterd, terwijl daarnaast tevens de voorbereidende werkzaamheden zijn verricht op drie nieuwe Service-stations. Dat het gebied bijzonder belangrijk is, zal u niet verwonderen wanneer wij u vertellen, dat ERRRES hier de strijd om de voorkeur heeft aan te binden met maar liefst 72 andere merken. Voorwaar geen sinecure lijkt ons.

De hierbij geplaatste foto's geven u een indruk van de ERRRES-showroom en de werkplaats in Kuala Lumpur, de hoofdstad van de Federatie van Malaya.

Uitreiking IBM-diploma's

Op vrijdag 14 augustus i.l. heeft de heer G. van Vliet in Den Haag namens de directie aan een aantal employés de diploma's uitgereikt voor met goed resultaat gevolgde cursussen van de IBM (Internationale Bedrijfsmachine Maatschappij).

Het betrof hier de cursussen

Oriëntering IBM-systemen:

waarvoor slaagden de heren G. A. M. de Konink, Mechanische Boekhouding; J. H. Nieuwenhuizen, Salaris- en Fondsenadministratie; A. P. de Nootier, Financiële Administratie; N. van der Toorn, Mechanische Boekhouding.

Op dezelfde dag werd in Utrecht het diploma voor de oriënteringscursus uitgereikt aan de heer B. de Deugd.

Praktijk IBM-machines:

hiervoor behaalden het diploma de heren A. S. van Dijk, Ponskaartadministratie; R. J. Hultema, Centrale Efficiency Afdeling; M. R. R. Pentier, Staf Administratie; G. P. M. Vreeburg, Staf Administratie; B. W. M. Zweekhorst, Administratieve Organisatie en Efficiency.

Vier diploma's van de laatstgenoemde cursussen waren voorzien van een „eervolle vermelding”. Bovendien werd de deelnemers aan de cursus Praktijk IBM-machines als blijk van waardering van de zijde van de IBM (cursusresultaat 80 ptn of meer van de 100) de zogenaamde „IBM-speld” uitgereikt; een kleine blauwgemalde gele goudkleurige metalen ponskaart.

Reeds eerder werden voor deze cursussen twee diploma's met „eervolle vermelding” en IBM-speld uitgereikt en wel aan de heren F. van Leeuwarden, Pons-

keuring alterminst van de administratieve medewerkers minder zal vergen, maar inlegende méér; omdat, wil de computer de best haalbare resultaten (output) produceren, ook aan de in te voeren gegevens (input) veel hogere eisen zullen moeten worden gesteld.

Hiergegenover staat dan een voortdurende opbrengst aan betrouwbare gegevens die voor ons bedrijf van groot belang zullen zijn en voor velen de huidige werkzaamheden zullen verlichten en verangemen.

De heer Poels, eveneens van de afdeling Administratieve Organisatie en Efficiency gaf vervolgens een overzicht van de in het verleden door Van der Heem georganiseerde cursusaanbiedingen. Na een voorzichtige begin in 1955 werd het cursusprogramma in 1958 steviger aangepakt en tot en met half 1964 werden door onze medewerkers de cursussen als onderstaand gevolgd:

a. oriëntatiecursus:	± 41
b. basiscursus:	± 21
c. praktijkcursus:	± 60
d. div. specifieke machinecursussen ± 28	

Uit deze cijfers blijkt wel dat naast de specifieke opleidingen voor het bedienen van de diverse ponskaartmachines zeer grote aandacht is besteed aan de opleiding en oriëntatie van vele medewerkers op andere afdelingen. Deze lijn zal in de toekomst sterk worden doorgetrokken.

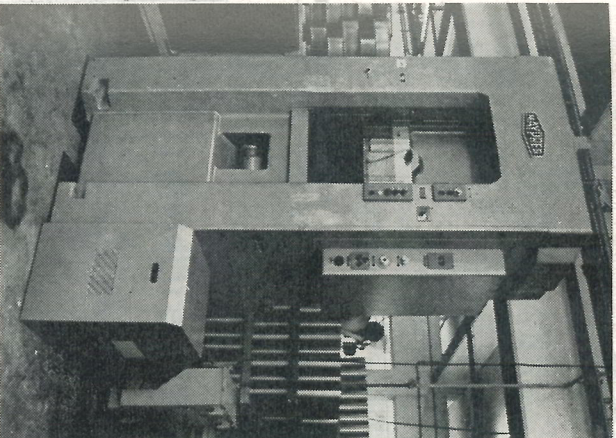
Opvallend is voorts dat gedurende de laatste twee jaren de bij de opleiding behaalde resultaten, getuige de uitstekende veel zijn verbeterd, hetgeen zonder twijfel voor een belangrijk deel te danken is aan het steeds toenemend enthousiasme van de cursisten.

Tenslotte ging de heer Van Vliet over tot het uitreiken van de diploma's en het bevestigen van de IBM-spelden — een lastige zaak bij de tegenwoordig dichtgestikte reviers-knoopsloten — en feliciterende de betrokken cursisten met het behaalde resultaat.

De heer Van Vliet overhandigt de diploma's en IBM-spelden aan de cursisten.

Koud persen op 2332

De nieuwe May-pers voor het koud persen van tandwielen en tandkransen voor onze handdoormachine (HBM).

Wat is koud persen?

Koud persen is een techniek die bij Van der Heem nog niet eerder is toegepast. Het is een mooi voorbeeld van spaanloze vormgeving. (Bij vele andere manieren van metaalvormen krijgt men afval, dit is dan niet-spaanloze vormgeving).

De materialen die gebruikt worden zijn onder andere lood, tin, zink, aluminium, koper, staal en hun legeringen. Bij de non-ferro metalen spreekt men niet van koud persen, maar van extruderen.

Men gaat van uitgestampte plakjes materiaal uit. Deze worden gedrenkt in olie, in het stempel gebracht, waarna de pers wordt ingeschakeld. Onder hoge druk gaat het materiaal vloeien en spuit langs de doorn van het stempel omhoog. Op deze manier worden bij voorbeeld tubus voor tandpasta gemaakt en — niet te vergeten — onze speelbussen voor radio en televisie.

Voor staal ligt het iets anders. Het presteert het om uit te gaan van ronde plakjes, omdat men dan van stamateriaal kan uitgaan en dit alleen op de juiste dikte behoort af te zagen. Dit plakje materiaal (staal met een gering koolstofpercentage, maximaal 0,4%) wordt ingesmeerd met Molykote pasta G., een smeermiddel, dat zich ook bij hoge druk niet laat wegdrucken en dat dient om het zogenaamde aanslijpen of vreten van het product aan het gereedschap te voorkomen.

Vervolgens wordt dit plakje staal in de opname van het stempel gelegd en de pers ingeschakeld. Onder zeer hoge druk (voor onze pers maximaal 300 ton) gaat het materiaal vloeien en neemt dan de vorm van het gereedschap aan.

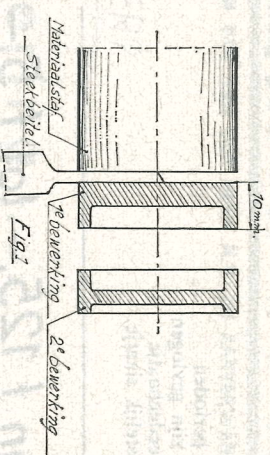
De voordelen van het koud persen zijn onder andere:

1. veel snellere fabricage dan bij verspanende bewerkingen;
2. materiaalbesparing;
3. verbetering van de structuur van het materiaal; hardheid en treksterkte nemen toe;
4. zeer goede oppervlaktekwaliteit.

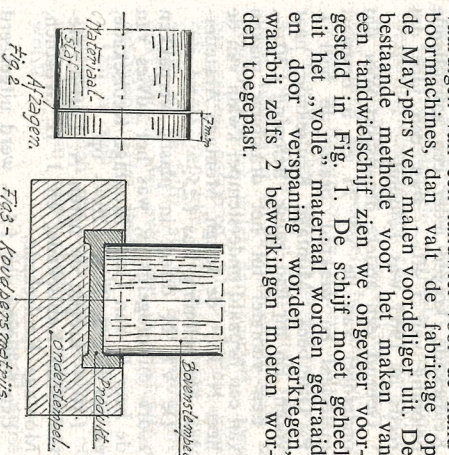
Wat gaan we maken op deze pers?
In eerste instantie de tandwielen voor de

handdoormachine, en dan speciaal de nok-schijf van de slagboommachine, waar ook de verandering er in één keer ingedrukt wordt. Ook enkele Solex artikelen zouden op deze machine koud geperst kunnen worden.

Voorts verdient het aanbeveling te zoeken naar artikelen voor deze pers, daar het altijd een verbetering van het product en een besparing oplevert ten opzichte van bestaande werkmethode.

Maken we een vergelijking met de tot nu toe gevolgde methode voor het vervaardigen van een tandwiel voor de handdoormachines, dan valt de fabricage op de May-pers vele malen voordeliger uit. De bestaande methode voor het maken van een tandwiel schijf zien we ongeveer voorgesteld in Fig. 1. De schijf moet geheel uit het „volle” materiaal worden getraaid en door verspaning worden verkregen, waarbij zelfs 2 bewerkingen moeten worden toegepast.

Bij de koudvervormingsmethode kan dit onderdeel van een betrekkelijk ruw afgezaagde schijf worden gemaakt (Fig. 2)

E. van der Kuip

Op 21 augustus 1939 kwam hij als 19-jarige jongeman bij ons bedrijf in Utrecht in dienst als fabrieksmonteur, een functie die later de naam bandmonteur kreeg; tot 1948 heeft hij deze functie uitgeoefend.

Toen is hij als elektricien overgegaan naar de Gebouwendienst (vroegere Huisvesting) en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een ervaren, hard en met veel enthousiasme werkende storings-/onderhouds-technicien.

Ook de UTS-volontairs zijn aan zijn zorgen loevertrouwd; ondanks zijn drukke werkzaamheden doen zij bij hem toch nog de nodige verwachting op.

Met hetzelfde enthousiasme waarmee hij zijn werk verricht, werpt hij zich op zijn hobby's, die bestaan uit voetballen (alleen maar kijken, want meespelen is hem te gortig!) en het houden van een zomerhuisje. In de zomermaanden verblijft hij dan ook in zijn „zomerresidentie” ergeens in Nederland.

Heer Van der Kuip, wij wensen je met je gezin een prettige dag toe en hopen nog vele jaren van je krachten en ervaring gebruik te mogen maken.

B. J. Hemminga.

25 jaar in dienst

Zeer tot onze spijt is bij het artikel over de heer Van der Kuip de verkeerde foto geplaatst; vandaar deze herplaatsing.

Zeer tot onze spijt is bij het artikel over de heer Van der Kuip de verkeerde foto geplaatst; vandaar deze herplaatsing.

Uitslag en prijswinnaars van de Jubileumpuzzel

De woorden die ingevuld moesten worden, waren:

A druktoetsen	H vrijgezellen	O radiowinkel
B zomgewijzers	I zomerprijzen	P haatbaaten
C onangenaam	J de ware Jozef	Q vervoerprijs
D sardienties	K zilvervloot	R het hof maken
E bromfietsen	L luidspreekter	S sinasappel
F totyanavond	M horlogeveer	T Saul en David
G potjestaaijn	N duizendvoud	

Het vierregelig rijmpje luidde:
Twee van tien en een van vijf jaar zijn de perioden
Die voor ons personeelsorgaan thans henen zijn gevlogen.
Voor u als trouwe puzzelaar van ons aller Veedeahaagje.
Hertij een puzzel van formaat als pitlig feestelijk slaafje.

Ideëenbeloningen van f 125,— tot f 5,—

DEN HAAG

Het was heel prettig voor de heer W. Dorst, Inkoop, om vlak voor zijn vakantiebepaling van f 115,— in ontvangst te mogen nemen. Zijn idee betrof een grote besparing in het bestellen van TV-onderdelen. Kennelijk een idee in de roos, want deze f 115,— waren een aanvulling op een vorige beloning op dit zelfde idee.

De heer A. Th. v. d. Wanssen, Kastenfabriek, adviseerde om ijzerlijm op een andere manier dan met een kwast aan te brengen. Door zijn tip vond men de besparende methode en de heer v. d. Wanssen werd beloond met f 25,—.

Eveneens f 25,— ontving de heer H. Martins de Carvalho, Plaatbewerking, die een advies gaf over schroeven van het solex-carrier.

Als u het overtuigende tin laat wegzuigen, levert dat een belangrijke besparing op, stelde de heer F. H. Smitman, Eindmontage T.C. Hij bleek gelijk te hebben en werd f 25,— rijk.

De heer M. Meeuwssen, Transformatorfabrikage, kreeg een beloning van f 20,— voor een materiaalbesparend idee.

Eenzelfde bedrag werd uitgekeerd aan de heer J. Oudhoorn, Gereedschapsmakerij, die ontdekte dat een bepaalde constructie volgens een inderijd door hem ontdekt idee was uitgevoerd.

Eén van de Erres-servicetechnici in Singapore, de heer Choo Sin Sohn, gaf een tip om een af en toe optredende fout in de kanaalkaizer van een TV-toestel te voorkomen. De Ideeëncommissie schonk hem graag een beloning van f 1,—.

Een beloning van f 10,— kregen de heren E. de Ruitter, Spoelenfabrikage; M. Bostelaar, Transformatorfabrikage; J. v. d. Luit, Spoelenfabrikage; J. H. B. Sluis, Proefwerkplaats Ontwikkeling Professionele Producten; J. J. Veltman, Radlromontage.

ENAF

De heer J. F. Keizer zond een idee in over een besparing van lastloven en kreeg een beloning van f 20,—.

UTRECHT

Niet minder dan f 90,— beloning werd de heer W. van Bemmkom, Metaalwaren Abstederdijk, uitgekeerd voor een werkmethodeverbetering bij het bewerken van zuignuten.

De heer J. Verbee, Metawa Abstederdijk, deed een heel goed voorstel voor het maken van een insteekbeugel voor de mixer. De mooie beloning van f 60,— was het gevolg.

Den Haag:
M. Baak, 3370.
J. D. Swierstra, 1512.
H. H. van Vark, 3500.

Utrecht:
G. van Ree, 2334.
Sneek/ENAF:
G. H. R. Westen, Sneek.

Alle prijswinnaars doen een keuze uit het 30-tal vakantiedagtochten van de Nederlandse Spoorwegen.

Mijne Heren,

Reeds in Italië had ik het plan u te schrijven! Maar, weer teruggekeerd op eigen honk, brong ik thans dit plan ten uitvoer.

In 1961 kocht ik een Erres transistor RA 601 P en nam dit apparaat mee op vakantie naar Italië (om precies te zijn Sanremo — Italië aan de Rivièra). Zowel onderweg als daar ter plaatse beleefde ik er veel genoege mee. In Italië bijv. kun je er tal van zenders horen hebt. Noord-Afrika, Spanje, Portugal, Frankrijk en natuurlijk Italiaanse zenders.

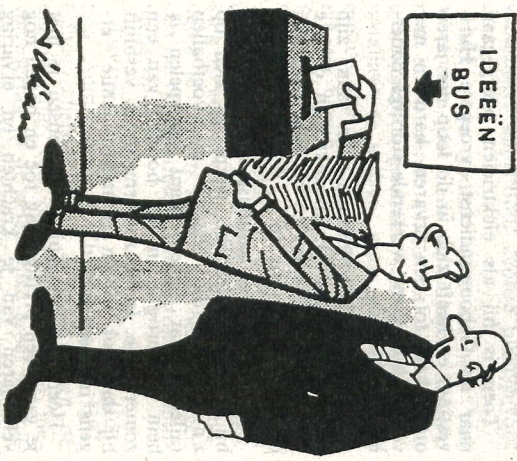
Tot zover alles normaal, maar als ik u nu vertel, dat andere Nederlandse transistorbeetters 's AVONDS OM HALF ELF NAAR MIJN RADIO HET HOLLANDESE NIETUWS KWAMEN BELUISTEREN!!

Ook dit jaar weer opnieuw. Vol trots liet ik m'n eenvoudige Erres-je zien. Thuis staat te op de slaapkamer en 'n druk op de knop geeft nu om 'n uur 'n nieuws of wat dan ook. Maar als ik u zie, dat 1500 km van huis dure transistors de beide 'Hibersams' er zelfs in de avond niet 'door' krijgen en de oude getrouwe al 3 jaar in gebruik zijnde eenvoudige ERRES wel, dan is dat voor mij 'n behoeftige om 'n compliment te maken. Voor mij is dit 'n genoege en voor u misschien ook.

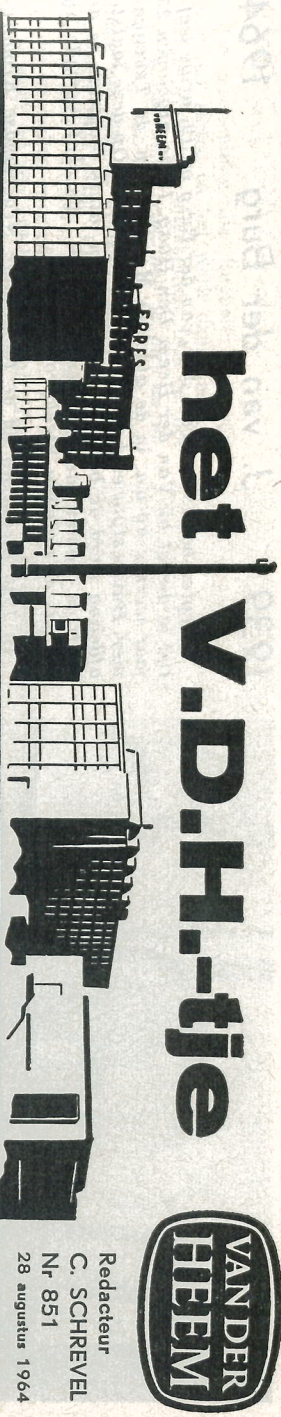
Laat ik er nog aan toevoegen, dat de ontvanger in Italië ZONDER antenne plaats had, zoals u weet is aan dit apparaat antenne-aansluiting mogelijk (bij auto-antenne). Hoevel niet ter zake doende, stel ik u toch op de hoogte dat ik een radio RA 618 en TV 5639 bezit en blijft hier dus wel uit dat ik „Erres-minded" ben.

★★★

Geen bericht, goed bericht, zegt men wel eens. Klachten over een produkt bereiken ons veel sneller, dan een woord van waardering. Deze brief van een hoogstverreken klant is dus een uitzondering. Voor allen die bij de produktie en verloop van dit produkt betrokken zijn is het wellicht prettig ervan kennis te nemen.

„Ben jij niet die jongen, die vanmorgen voor 't eerst hier in dienst is gekomen?"

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 851
28 augustus 1964

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN ANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

KAN HET VOORDEELIGER?

Value Engineering . . .

een zorgvuldig uitgewerkt systeem, om kosten te sparen, zowel voor producent als consument.

Sinds 1947 is de term Value Engineering een ingeburgerd begrip bij de Amerikaanse industrie. In dat jaar stapte een zekere Larry Miles, industrieel ontwerper bij General Electric, het kanon van zijn chef binnen met de vraag: „Is er hier dan niemand die zich afvraagt wat de dingen kosten?" Het voorstel dat Miles die dag deed, mag wel de belangrijkste stap genoemd worden, sinds Henry Ford het systeem van de lopende band invoerde. Wat Miles voor ogen stond, was een methode waardoor de aanmaakkosten van vrijwel ieder produkt waarop zij wordt toegepast verlaagd konden worden. Deze methode noemde hij Value engineering.

Value Engineering (produkt- of waarde-analyse) is een systeem om alle factoren waaruit de kosten van een gereedprodukt zijn opgebouwd systematisch te analyseren en te onderzoeken.

Er zijn enkele voorwaarden gesteld om tot een goede hantering van dit systeem te komen en wel: dat de functie en de prestatie van de afzonderlijke onderdelen of samenstellingen van de onderdelen niet veranderd mogen worden, wel hun vorm, produktiemethoden, materiaal, alsmede overige kosten veroorzakende factoren.

De „Value Engineer", eventueel bijgestaan door een deskundige staf, kiest een produkt voor zijn analyse. Dit kan een goedkoop massaproduct zijn, maar ook een duur televisietoestel.

Voor dat hij begint stelt hij drie vragen.

1. Wat doet dit ding?

Als eis wordt er gesteld dat het antwoord uit twee woorden bestaat, een werkwoord en een zelfstandig naamwoord. Een televisietoestel bij voorbeeld „geeft beeld".

Op deze manier doorbreikt men de sleur en bepaalt men de aandacht bij de kern van de zaak. De nadruk legt men dan meer op de functie dan op de manier waarop het altijd gedaan was.

2. Wat kost het?

Dat behoort meestal bekend te zijn, maar is het niet. Menigmaal is het bijzonder onthullend.

3. Kunnen wij er iets anders voor in de plaats gebruiken en wat kost dat?

Als deze vraag gesteld wordt, dan moeten er diverse functionarissen bij elkaar komen om tot een goede oplossing te komen. Er kunnen dan voorstellen worden gedaan die van alle kanten bekeken kunnen worden.

De Value Engineer begint van de grond af, alsof het produkt nog niet bestond.

De conventionele methoden tot kostenbesparing daarentegen zijn meer gericht op het bezuinigen op de produkten zoals ze zijn, door bij voorbeeld het produkt wat lichter te maken of te vereenvoudigen.

Als men dus van de grond af begint, komt men wellicht tot toepassing van andere materialen en produktiemethoden; de kostenbesparing volgt dan vanzelf. „Over het geheel genomen", aldus Miles, „dijkt een kwart van alle produktiekosten overboord, of de helft, als het een nieuw produkt betreft, dat overhaast in produktie is genomen." (Het Beste).

Om te zien hoe het bij produktanalyse toegaat, zullen wij eens een produkt nemen dat in eigen bedrijf gefabriceerd wordt.

Als voorbeeld nemen wij een rotoras van een stofzuiger, die onlangs een besparende produktiemethode heeft gekregen. Als men de rotoras bekeek, zag men aan beide uiteinden een centergeaige zitten.

„Wat doet de rotoras?" Deze dient om de draaiende beweging in de motor te verkrijgen.

„Wat kost zo'n rotoras?" Zevenenderigt cent.

„Welke andere manieren zijn er om zo'n rotoras te fabriceren?" Na een grondige analyse en bestudering van de functie en de produktiemethode kwam vast te staan dat de centers aan de uiteinden overbodig waren als de rotoras in functie was. Deze centers werden alleen gebruikt om de rotoras te kunnen slijpen. Als men zonder centers zou willen slijpen, zou dit mogelijk zijn op een centerloze slijpmachine. Op zo'n slijpmachine kennen wij twee methoden van slijpen, namelijk doorvoer- en insteekslijpen. Gezien het profiel van de rotoras was het niet mogelijk om te doorslijpen, de enige mogelijkheid was dus de as te gaan insteekslijpen.

Proeven toonden aan dat de methode van insteekslijpen niet helemaal juist was. Men moest de as eigenlijk tussen de slijpstienen kunnen leggen, daarna bewerken en dan door middel van druk de as kunnen uistoten. Na aanmaak van een speciaal gereedschap zijn de proeven voortgezet met als resultaat dat de rotoras op de inleg-slijpmethode geslepen kon worden. Dit implieerde tevens dat de kosten van de

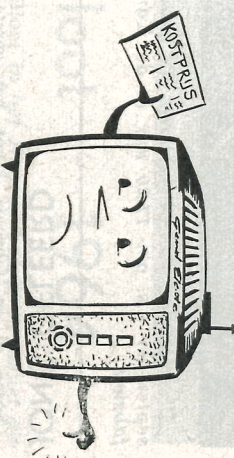
klem, ter waarde van 1,35 dollar, die bij het vast solderen van een draad aan een transistor zorgde dat de schadelijke hitte afgevoerd werd. Die klem leek bijzonder veel op een klem die zijn vrouw gebruikte om krullen te zetten. Die klem kost 2 dollarcent en zij betekende voor Martin een besparing van 1330 dollar per jaar.

Uit genoemde voorbeelden blijkt wel dat de techniek van de produkt-analyse erop gericht is een artikel zo voordelig mogelijk te doen vervaardigen, waarbij toch aan alle eisen van sterkte en doelmatigheid voldaan wordt, die het ontwerp stelt.

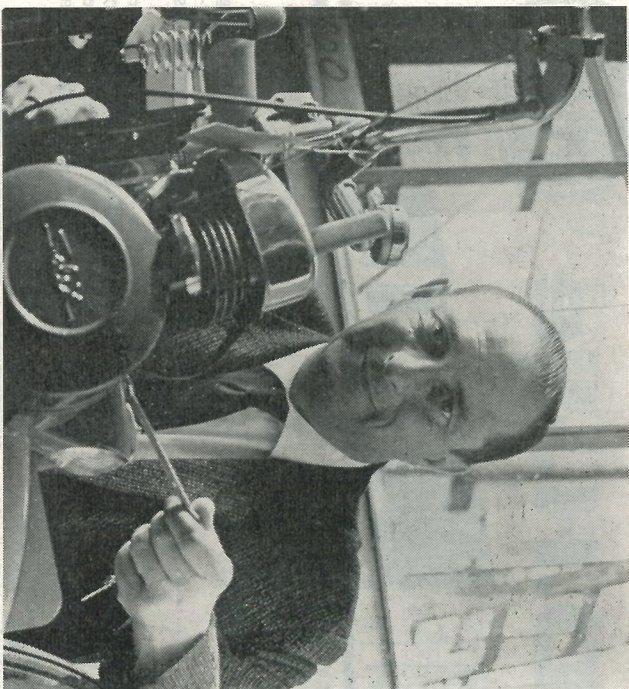
Als een Value Engineer een produktiemethode gevonden heeft, is dit in de meeste gevallen het optimum dat te bereiken is in een bedrijf. In sommige gevallen kan het een beslissende factor zijn om een bepaald onderdeel in het eigen bedrijf te vervaardigen of uit te besteden.

In het verleden hebben de meeste technici zich angstvallig verre gehouden van alles wat maar enigszins op administratief werk leek. Tegelijkertijd waren de administrateurs technisch niet voldoende onderlegd om ingewikkelde berekeningen op wettenschappelijke basis uit te voeren. Het gevolg was dat men met het samenbrengen van de techniek, die de grondslag vormt van Value Engineering, heeft moeten wachten tot de industrie voor het handhaven van haar concurrentiekracht meer nodig had dan alleen de arbeidsstudie (voortgangcontrole en tijd- en bewegingsstudie).

In de automobiellindustrie heeft men zelfs een speciale 'demontagezaai' voor produktanalyse. Concurrentie modellen worden dan uit elkaar gehaald en onderdeel voor onderdeel bekeken. Dit allemaal ter vergelijking van ontwerp en kostprijs. In de automobiellindustrie (Ford met zijn produktie van twee miljoen auto's per jaar) kan een besparing van 1 gulden aanzienlijk optopen. Een produktanalyse bij Ford leidde in 1960 tot een nieuw model hoofdremcilinder. De besparing die hierop volgde was 140 gram metaal, 2 bouten en anderhalve minuut aan gieten, afwerken en

De huldiging van de jubilaris zal plaatsvinden donderdag 3 september a.s. om 17.30 uur in de Kantine van de Kastelen-fabriek.

4 september 1939 kwam Jac. van der Burg op 19-jarige leeftijd in dienst bij Van der Heem Den Haag. In de afgelopen 25 jaar werkte hij o.a. in de afdeling Metaalwaren, de Tekentkamer, Huisvesting en het Motorlaboratorium. Op deze laatste afdeling werd de basis gelegd voor zijn latere loopbaan in de controle. Samen met de heer Lagendijk, zijn chef, vormde hij destijds de afdeling Steekproefcontrole.

In 1946 kwam hij bij de toenmalige Nederlandse Kroonrij-wielabriek in aanraking met fietsen. Twee jaar later startte Van der Heem met de Solex en van die tijd af is Van der Burg de Solex trouw gebleven. Tot april 1963 controleerde hij nog diverse huishoudelijke apparaten; vanaf die datum houdt hij zich uitsluitend bezig met de Solex. Dit werd noodzakelijk, daar de kwaliteitszaken op een steeds hoger peil kwamen te liggen, omdat er in de constructie en uitvoering naar wordt gestreefd een produkt te fabriceren, waarvan minimale service vereend behoort te worden. En wie kon dit beter doen dan Van der Burg, die, mogen wij wel zeggen, in die door zijn jaren en specialiteit op dit gebied gewonnen is en die door zijn was-tige en doortastende optreden in staat is zijn zwaartekracht over te brengen op allen die de kwaliteit van dit produkt bepalen.

Hem en zijn gezin wens ik op 4 september een bijzonder prettige dag toe. Moge hij nog vele jaren zijn beste krachten aan Van der Heem en de Solex kunnen geven.

Ir. W. W. van der Peel.

JONG GELEERD

Soms al in februari komt het eerste verzoek: Mag ik in de vakantie bij u komen werken?

Dat is voor de afdeling Personeelszaken het sein om na te gaan welke afdelingen scholieren, die in de zomervakantie gaan werken — de zogenaamde vakantiewerkers — kunnen plaatsen. Dit jaar hebben het Haagse bedrijf en de ENAF er 62 ondergebracht; allemaal jongens, van meisjes werden zo goed als geen aanvragen ontvangen.

Hoe vinden de vakantiewerkers het bij Van der Heem?, was een vraag die de redactie van het VDH-tje 4 jongens stelde. Leuk, was het antwoord. Ook hun verdere indrukken geven wij hieronder weer.

Otto Kouer zit op de Bibliotheek achter de lichtdrukmaschine. Waarom Van der Heem? Omdat het zo lekker dichtbij is. Hij woont namelijk in Voorburg.

Het is de eerste keer dat hij in de vakantiewerk. Hij is pas 16 jaar geworden, tijdens zijn „dienstverband“ nog wel. En zijn afdelingsgenoten, waar hij heel goed mee op kan schieten, gaven hem een goed. Dat had hij niet verwacht.

In februari schreef hij al zijn „sollicitatie“ voor administratief werk. Zijn ouders waren er geen voorstander van dat hij in de fabriek ging werken.

Wat hij met z'n verdiensten van 4 weken werken gaat doen? Het spaarbedrag voor 'n bandrecorder aanvullen. Hij denkt het net te halen; zo niet, dan willen zijn ouders het nog ontbrekende bedrag wel even lenen.

In september gaat Otto weer naar school, de 5e klas van het Dalton Lyceum. En als het mogelijk is, komt hij het volgende jaar weer zijn diensten bij Van der Heem aanbieden want hij heeft het best naar zijn zin. (foto zie pag. 4).

De gebroeders Van Hoven, zoons van de heer L. van Hoven, Bedrijfsbureau Telco, werken dit jaar op de Draaierij. Peter, bijna 17 jaar, is bij ons voor de derde keer. Twee jaar achter elkaar zat hij op de afdeling Remplace; hij was er thuis en wist er de weg. Voor de afwisseling

JONG GELEERD (vervolg)

De voorstelling die Engbert zich van Van der Heem en het werk daar had gemaakt, is anders uitgekomen. Als je het bedrijf van buiten ziet, heb je niet de indruk dat het zo groot is; hij dacht maar nuje van alles te worden, maar nee hoor, hij heeft interessant werk; hij monteert loetsen in TV-maskers. Hij dacht ook nog harder te zullen moeten werken.

De steer op zijn afdeling vindt hij „fantastisch leuk“. Geen zure gezichten, op zijn tijd een stukje muziek en een grapje.

Van zijn 3 weken verdienende loon gaat hij radionutrieel kopen. Hij is bezig met het bouwen van een radiobesturingssappraat, maar hij wil niet steeds bij zijn ouders aankloppen voor geld voor zijn hobby. Ook is hij lid van een radioclub en kwam de leider, de heer F. A. de Roos, bij Van der Heem tegen.

Engbert wil later best bij Van der Heem werken, maar dan op de tekenafdeling.

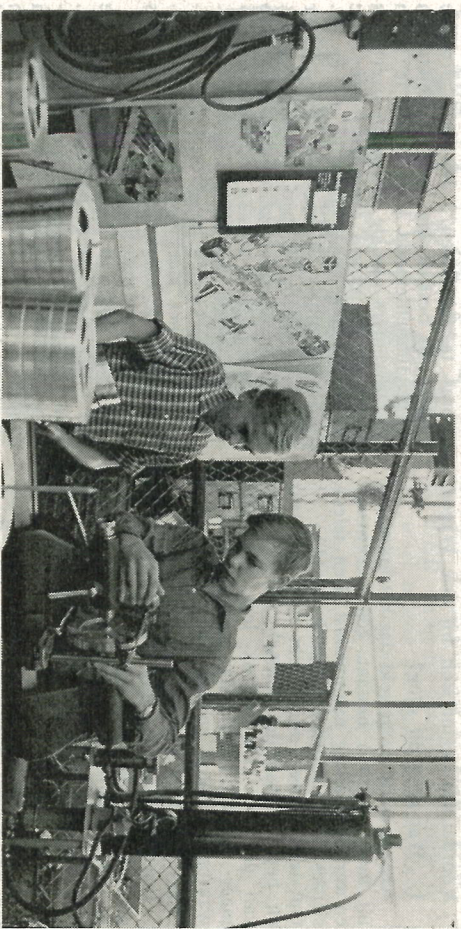
Hoe vinden de Van der Heemers het vakantiewerkers op hun afdeling te hebben? Wij vroegen het de heer B. van Zeeland, baas op de TV-Montage.

De heer Van Zeeland is van mening dat er door de vakantiewerkers een andere steer op de afdeling komt. Meestal doen zij hun werk met enthousiasme. Hij is er een tegenstander van deze werkers alleen maar onbenullige karweitjes te laten doen. Hij spaart een paar weken allerlei bezigheden op, om zoveel mogelijk afwisseling in het werk te krijgen. De jongens van zijn afdeling hebben ook een rondleiding door het bedrijf gehad en krijgen per dag een half uur de tijd om zich te „vertreken“. Indien er dan interesse voor een andere afdeling bestaat, belt hij even op en vraagt voor hen „belet“.

Als je de jongens niet aan hun stoel vastbindt, is er prettig mee te werken.

En zo kan het ook nog gebeuren dat je ineens een collega in 't vak tegenover je hebt zitten. Engbert Folles, 16 jaar, redacteur van de schoolkrant van de LTS in Voorburg. Van der Heem plaatst in deze krant wel eens een advertentie. Waarom zou ik niet eens proberen daar in de vakantie te gaan werken?, dacht Engbert; vooral ook omdat zijn studierichting op de LTS (1e klas) elektronica is. Hij was welkom.

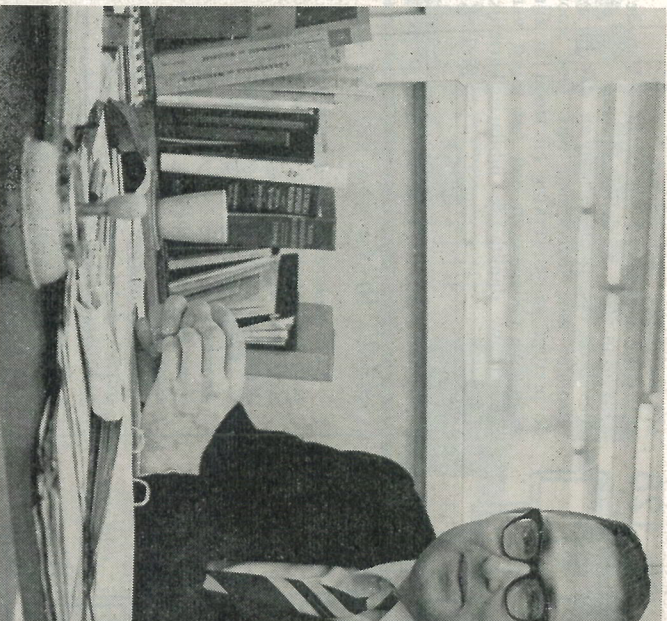
Vervolg pag. 3 kolom 1

Robert (links) en Peter van Hoven (rechts) bezig met het meten van plateaus voor grammofoons. Twee controleurs in de dop.

JONG GELEERD (vervolg)

De heer B. van Zeeland, baas op de TV-Montage, is best tevreden over Engbert Folles; in dit artikel kant u zijn mening over vakantiewerkers lezen.

Op 30 augustus 1939 kwam de heer C. Bloot in het I tekenaar op het Constructiebureau. Hij construeerde onderboormachines en moest ook wel bijdragen bij het te Daarbij bleek dat hij veel interesse voor de radiotechniek zelfstudeerde verder bekwamde. Toen er dan ook eind 1945 laboratorium kwam, werd hij op zijn verzoek daaraan de ontwerking van meetapparaten. Dit werk lag hem instelling van een afzonderlijk laboratorium voor meetto 1949 vanzelf sprak, dat hij daarvan deel ging uitmaken. achtheid kon in de sterk groeiende behoefte aan elektrics voorzien.

1939 C. Bloot

Vele nieuwe laboranten en tekenaars zijn door de heer opgeleid. Zijn stimulerende invloed op de instrumenten mechanische gedeelten van de meetapparatuur verwaart groot.

De meetapparatengroep is in de bijna 15 jaren van zijn problemen en opgaven geplaatst, waarbij de a.s. jubilaris van een groot aanpassingsvermogen dan zich wijzigende typische nuchter-praktische wijze van aanpakken weet in situatie in positieve zin verder te werken.

Al kan hij veel eens gemoothoerd reageren, zijn zin gauw weer de overhand. Hij is een man met een warm h ten en hij heeft een sterk gevoel voor recht en billijkheid. Dat hij niet al deze eigenschappen een geestene en gewa spreekt vanzelf. Zijn functie als sous-chef van het brenft bovendien met zich mee dat hij zowel in de ontworren van al onze bedrijven deelneemt aan de voorrekening natuur.

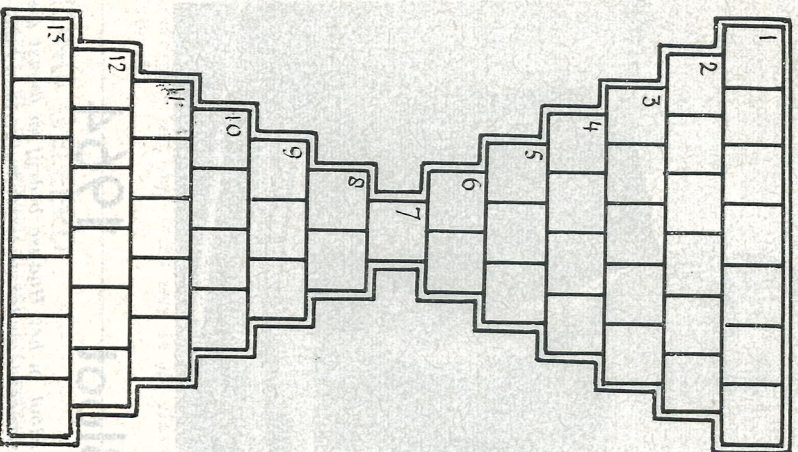
Het licht dus geen twijfel dat deze alom bekende VDI receptie in een grote belangstelling zal mogen verheugen. Nu wil ik hier echter reeds de a.s. jubilaris dank zeg ding die ik in al de jaren van onze samenwerking steeds vinden. Ook voor de toekomst vertrouwt ik daarop onversa

Maandag 31 augustus a.s. om 17.30 uur is er in de Ka gelegenheid de jubilaris te feliciteren.

in Japan maken. General Electric heeft toen een grondige productanalyse toegepast op zijn eigen radiotoestellen. Het resultaat was dat thans de GE-radios in vele gevallen niet alleen goedkoper zijn dan de Japanse, maar ze worden zelfs naar Japan geëxporteerd!

GE heeft hetzelfde gedaan bij kleine televisietoestellen, door weer van de grond af met het ontwerp te beginnen. Door vernuftige uitvindingen is men er tosn in geslaagd om een draagbaar televisietoestel,

een enveloppe met inhoud. In zijn dankwoord liet de heer Van der Kuip dan ook duidelijk blijken, dat dit alles hem zeer had verrast en dat hij er bijzonder mee ingenomen was. Ook voor de prettige samenwerking en steun in zijn werk van collega's en niet het minst van zijn vrouw, dankte de jubilaris hartelijk. M. E. K.

Wat nu?

Vele ouders zullen deze verzuchting hebben gestaakt, of staken die nog, nu hun dochter of zoon de Mulo — al dan niet met diploma — heeft vertalen. Dit wijst komt daarbij nog de moeilijke keuze van: verder studeren of aan de slag gaan.

Tot u, ouders, die nog geen afdoend antwoord op deze vragen hebt gevonden, richten wij ons. Kent u onze IVOK-opleiding in het Haagse bedrijf, waar elk jaar een 20-tal meisjes en jongens een grondige kantooropleiding ontvangen? ('s Morgens opleiding, 's middags werken op een afdeling). Het bijzondere van deze opleiding is dat de jongelui worden gestuurd alsof zij de gehele dag werken. Zij staan daarmee dus twee vliegen in één klap: zij verdienen en leren verder!

De IVOK-opleiding duurt ongeveer een half jaar en wordt afgesloten met een officieel examen en een „dagje uit“ onder leiding van de leraar. Hebt u uw zoon of dochter nog nergens ondergebracht, praat dan eens met de heer Oosthoek, afdeling Arbeidszaken, toestel 427. De nieuwe IVOK-cursus begint half september.

N. Schuling jubileerde

Als een werknemer 25 jaar bij ons in dienst is, wordt daar door het bedrijf de nodige aandacht aan besteed. Op de dag van het jubileum bezoeken twee directieleden de jubilaris thuis en de dag daaraan voortgaand wordt een huldingen binnen het bedrijf georganiseerd. De jubilaris is dan met zijn gehele gezin aanwezig.

Zo ook de heer N. Schuling van het Haagse bedrijf, die maandag 17 augustus j.l. met zijn vrouw en 3 kinderen door verschillende sprekers hulde werd gebracht, met als belangstellende toehoorders een grote kring van collega's.

De heer K. J. van Duren, hoofd van de afdeling Personeelszaken, was het niet eens met de mening van de heer Schuling, dat zo'n viering van een jubileum eigenlijk alleen maar goed is voor bekende personen in ons bedrijf. Een bedrijf staat sterk door dat het ook werknemers in dienst heeft die onopvallend bezig zijn. En dat is de heer Schuling... in de Sluiperij.

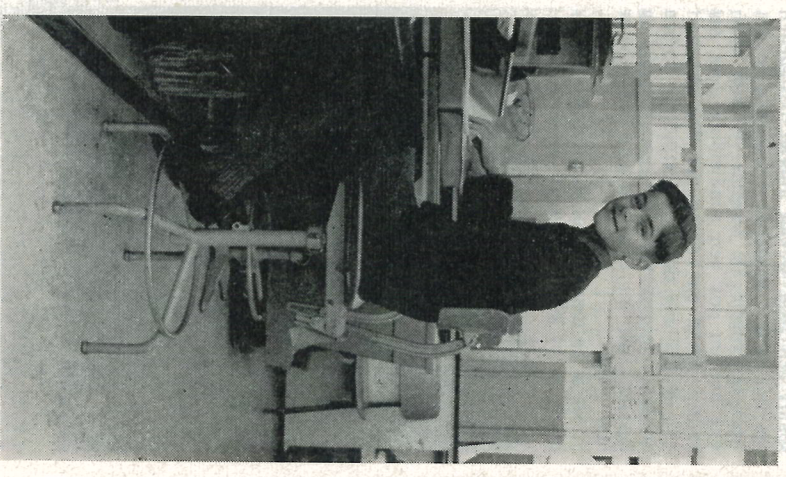
De heer W. J. Vervloet, chef van de jubilaris, sprak zijn waardering uit over de 25 jaar trouwe dienst van de heer Schuling en diens medeleven met het wel en wee van zijn collega's. Van het medeleven van de heer Schuling met anderen gaf de heer N. W. Lagendijk, bedrijfsleider Maanweg, een

mooi voorbeeld. „Wat zullen die sprekers het moeilijk vinden om mij toe te spreken“, aldus daacht de heer Schuling. De heer Lagendijk sprak voorts nog over de hoge taakopvatting van de heer Schuling, die Solex-sturen voortwerkt. De heer P. ten Pierick, die namens de Ondernemingsraad het woord tot de jubilaris richtte, voerde aan dat een bedrijf niet groot kan worden als het niet een kern bezit van werkers met trouw, ijver en belangstelling.

De heer G. J. van Kouwen, baas van de jubilaris, haalde herinneringen op uit de tijd dat de heer Schuling en hij hadden samengewerkt. Hoe er uit het broodrommelte van de heer Schuling nogal eens wat gedeeld werd; lekkernijen wel te verstaan.

Nu was het de taak van de heer Van Kouwen de heer Schuling iets aan te bieden: het cadeau van de collega's — een fotoalbum met tas, flitsapparaat en nog andere toebehoren.

In zijn dankwoord zei de heer Schuling heel erg blij te zijn met het cadeau; hij was echter nog meer onder de indruk gekomen van de wijze waarop hij bij binnenkomst in de kantine was begroet. Ook dankte hij voor de prettige omgang met chefs en collega's. Velen drukten daarna de jubilaris de hand.

Otto Komer achter de lichtdrukmachine.

GESLAGD VOOR:

het IVO-sleueldiploma: P. J. Salome, Magazijnen Telco Den Haag, het examen typen: H. v. d. Mast, Technische Dienst Breda.

HARTELIJK DANK!

Hartelijk dank aan chefs en collega's van de Gereedschapmakerij en de Stampen voor de mooie fruitstukken die ik tijdens mijn ziekte van hen mocht ontvangen. H. C. Panhuis, Utrecht.

het **V.D.H.-tje**

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur C. SCHREVEL Nr. 852 4 september 1964

FEIEA

Een moeilijk uitsprekbare naam, samengesteld uit de beginletters van Federation of European Industrial Editors' Association, wat dus betekent Europese Federatie van uitgeverij van personeelsorganen.

Het is voor de redactie van een personeelsorgaan erg moeilijk enerzijds te beoordelen wat haar lezerspubliek wil en anderzijds vast te stellen wat zij het lezerspubliek moet bieden.

Voor uzelf zoudt u misschien de laatste vraag heel vlot beantwoorden met: Dat is nogal logisch, de redactie van een personeelsorgaan moet in haar blad die zaken publiceren waarvoor wij belangstelling hebben.

Akkoord. Voor 'n groot gedeelte zijn wij 't met u eens. Aan de andere kant gebeuren er dingen binnen en direct in de omgeving van het bedrijf waarvan u van tevoren helemaal niet kunt zeggen of u er als lezer belangstelling voor zult hebben, maar waarvan u achteraf moet toegeven dat het toch belangrijk is dat u er kennis van hebt genomen. Daar komt nog bij dat de inhoud van een personeelsorgaan bewust dienstig moet zijn aan de leden van de bedrijfs-gemeenschap waarvoor het orgaan wordt uitgegeven. Het moet zich onthouden, als dat niet dienstig is voor de bedrijfs-gemeenschap, van bij voorbeeld politieke en religieuze beschouwingen. Met andere woorden: de inhoud van een personeelsorgaan moet per definitie anders zijn dan de inhoud van dagbladen, weekbladen, tijdschriften e.d.

Veel redacteurs hadden en hebben er

uiteraard behoefte aan te weten hoe hun collega's over al deze kwesties denken. Dat is onder andere jaren geleden de reden geweest dat de Werkcommissie Personeelsorganen is opgericht, gestimuleerd en geleid onder auspiciën van het Centraal Sociaal Werkgevers-Verbond.

Hiermede is dus in Nederland de mogelijkheid aanwezig na te gaan wat er zoal op dit gebied te koop is en met welk resultaat.

De redactie van het VDH-tje heeft een uitgebreid uitwisselingsprogramma met de redacties van andere personeelsorganen; zij ziet maandelijks tientallen andere personeelsorganen en tracht met de inhoud daarvan haar nut te doen.

Wij leven echter in Nederland niet op een eiland. Economisch, militair en politiek zijn al jarenlang bewegingen gaande in West-Europa om tot meer eenheid te geraken. Ook alweer jaren geleden is zo opgericht de in de kop van dit artikel genoemde federatie waarvan alle Westeuropese landen door middel van hun nationale federatie lid zijn.

Eenmaal in de twee jaar wordt afwisselend in een ander land een enkele dagen durend congres gehouden, waarop naast het uitwisselen van gedachten die de verschillende deelnemers over het personeelsorgaan hebben, door specialisten inleidingen gegeven.

Uit alles blijkt echter wel dat de belangrijkste informatiebron nog steeds de lezers van het personeelsorgaan zelf zijn. Wij besluiten daarom graag met de opwekking. Als u opmerkingen heeft over de inhoud van ons personeelsorgaan, als u een bijdrage wilt leveren zorg dan dat die ons bereiken.

PROF. IR. H. R. VAN NAUTA LEMKE

Gedelegeerd Commissaris VAN DER HEEM ELECTRONICS N.V.

In de op 20 augustus j.l. gehouden vergadering van raadgeverhouders van Van der Heem Electronics N.V. is Prof. Ir. H. R. van Nauta Lemke benoemd tot Gedelegeerd Commissaris van genoemde vennootschap.

Prof. Van Nauta Lemke werd op 22 november 1924 te Patembang geboren, volgde de HBS te Bandoeng en studeerde van 1946 tot 1950 aan de Technische Hogeschool te Delft, waar hij het diploma van electrotechnisch ingenieur verwierf.

Van 1 november 1950 tot 30 april 1959 was Prof. Van Nauta Lemke werkzaam bij Van der Heem N.V., aanvankelijk op het Televisielaboratorium en vervolgens bij de oprichting daarvan op het Laboratorium voor Onderwaterdetectie, met de leiding waarvan hij in 1957 werd belast. In deze functie had hij een belangrijk aandeel in de ontwikkeling van de onderwaterdetectie-apparatuur voor de Koninklijke Marine.

In 1959 werd Prof. Van Nauta Lemke benoemd tot gewoon hoogleraar aan de Technische Hogeschool te Delft om onderwijs te geven in de regeltechniek. Hij bleef echter als adviseur aan Van der Heem N.V. verbonden. Ook in zijn nieuwe functie zal Prof. Van Nauta Lemke zijn adviserende werkzaamheden blijven voortzetten.

Bezoek fabriek Sneek

Donderdagavond 27 augustus brachten de leden van de Vereniging van Sneker zakenlieden, vergezeld van hun echtgenote, een bezoek aan onze fabriek in Sneek.

De heer A. D. van der Kade, bedrijfsleider, en Drs. C. A. A. van Luttervelt, chef Public Relations, traden als gastheer op. De heer A. Jansen, voorzitter der vereniging, bedankte voor de interessante avond.

De heer Heijmans jubileert

27 juni 1964 was het 25 jaar geleden dat de heer H. J. Heijmans bij het Haagse bedrijf in dienst trad.

Door bijzondere omstandigheden moest de viering van dit jubileum enige tijd worden uitgesteld. Wij kunnen u thans mededelen dat de heer Heijmans donderdag 10 september a.s. om 17.20 uur in de Kantine van de Kastenfabriek zal worden gefeliciteerd.

Jubileumviering C. van der Kuip

De receptie rond het 25-jarig jubileum van de heer Van der Kuip is een grote, plezierige hulde geworden. De heer Van der Kuip was vergezeld van zijn vrouw en 3 zoons.

Veel goede en waarderende woorden zijn er gesproken. Allereerst door de bedrijfsleider Ir. J. Keuning, die namens de directie de gebruikelijke cadens mocht overhandigen. Daarna namens de gehele Van der Heem gemeenschap door de heer K. J. van Duren, algemeen personeelschef; door zijn afdelingschef, de heer B. J. Hemmitz; door de heer A. Revet, namens de collega's Keuniskade; door de heer J. Gosman, als secretaris van de ondernemingsraad en door de heer A. Langendoen, namens de afdeling en overige collega's Abstederijk.

Door zijn collega's is de heer Van der Kuip ook in materiele zin goed bedacht: een elektrisch scheer-knipapparaat met spiegel, een prachtig gevulde plantenbak en